

DIRVA

THE FIELD
Nr. 34
Balandžio-April 28, 1958
Cleveland, Ohio

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

Lietuvoje dar 280 tūkstančių vienkiemų

Nors žemės Lietuvoje sujungtos į vienetus, didesnius, negu anksčiau buvo paskirę kaimų laukai, bet dar tik labai mažas dalis per pirmąjį kolchozinių gyvenimo dešimtmetį tepersikėlė gyventi į centrinės kolchozų gyvenvietes, nors raginimas keltis nuolatos vyksta. Tik ten, kur kolchozų centrai sutampa su buvusiais bažnytkaimiais - miesteliais, kiek žymesnė dalis gyventojų jau "centralizuoti". Šiaip kėlimasis į kolchozines gyvenvietes vyksta tokiu greičiu, kad, jei ir toliau tai peity, tektų laukti arti 300 metų, kol išnyktų vienkiemiai... Konstatavusi, kad dar 280,000 kolchozinių šeimų tebėgyvena vienkiemiuose, net ir komunistų partija nesitiki, kad dabartinės kartos gyvenime pavyktų sugrąžinti visą Lietuvą į naujų kaimus. Todėl ragina, kad būtų susirūpinta gyvenamųjų trobesių taisymu vienkiemiuose. Dabartinė padėtis tokia, kad, kaip "Tiesa" rašo, "daugeliu metų prie jų nepridedama ranka, ir pastatai griūva, nyksta".

Bet į kolchozinius centrus gyventi nesiskubina ne tik paprasti kolchozininkai. Nesiskubina ir partijos atsiųstieji kolchozų pirmininkai, vadinamieji "tridešimtūkstantininkai" (1954 metais visoje Sovietų Sąjungoje išsiųstieji pirmininkai iš kolchozų pirmininkų 30,000 miestiečių, daugiausia partijos narių, todėl tie kolchozų pirmininkai ir vadinami tridešimtūkstantininkais; Lietuvoje tiki iš viso yra 936). Jie visi už išsiuntimą iš miestų gavo dovanų — po 50 kubinių metrų statybinės medžiagos, kad pasistatytų kolchozuose sau namus. Dabar "Tiesa" skundžiasi, kad ir jie namų nesistatė ten, kur reikėjo: arba statėsi miestuose, arba gautą medžiagą pardavė spekuliacinėmis kainomis...

VEL PADIDĖJO KOLCHOZŲ SKAIČIUS

Iš daugiau kaip šešių tūkstančių kolchozų 1951 metais, jungimo būdu, iki 1955 metų Lietuvoje buvo sudaryta tik 1787 kolchozai. Tada buvo pastebėta, kad jie perdideli ir pradėta vėl skaldyti. Dabar (1958 m. pradžioje) Lietuvoje jau vėl yra 2034 kolchozai. 1392-ųjų kolchozų (68.3%) pirmininkai yra komunistai. 1403-se kolchozuose yra partijos skyriai (t. y., 3-6 nariai, didžiausias kolchozinių partijos skyrius turi 12 narių. Vidutinis gyventojų skaičius kolchoze — apie 200 šeimų) 187-se kolchozuose yra kandidatų į partiją. 444 kolchozai dar neturi nei po vieną komunistą.

BUTAI — NAVELIAI

Statybos ministerijos projektavimo institutas Vilniuje paruošė brėžinius 2-5 aukštų gyvenamiesiems vienašeimų butų namams. Toki dviejų aukštų namai (po 8 butus) bus serijomis statomi mažesniuose Lietuvos miestuose, o 3-5 aukštų tokiomis namais, po 8 butus kiekviename aukšte, žadama užstatyti Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys.

Naujajame projekte butai numatyti žemesni (2.70 metrų, t. y., nepilni 9 pėdų) ir tik vieno gyvenamojo kambario su virtuve ir vonia. Iš laiptų bus durys į keturis butus. Įėjus pro pirmąsias duris bus patenkama į prieš-

kambariuką, kuriame tilps kabinas su veidrodžiu ir bus dvejios durys, vienos į vonią, kitos į gyvenamąjį kambarį. Virtuvės durys iš gyvenamojo kambario. Skalbikla visiems gyventojams bendra rūsyje. Pastogės bus žemos ir jose nebus nei sandėlių, nei džiovyklų. Tokie kuklūs ir maži viengungiški butukai skiriami gyventi šeimoms. Pažanga ta, kad kiekviena šeima tokiuose namuose turės savo atskirą virtuvę ir vonią.

Tie namai tuo tarpu dar yra projektavimo instituto brėžiniuose.

PRIVATI NUOSAVYBĖ PATRAUKLESNĖ

Pastaruoju laiku, kalbėdami apie pieno gamybą, valdžios pareigūnai Lietuvoje rečiau bėmini kolchozų ar sovchozų gamybą atskirai, o kalba apie gamybą "visame žemės ūkyje", tai yra, įskaito ir privačiai (ant mažų sklypukų) laikomų karvių pieną. Mat, privatių karvių yra daug daugiau, negu "visuomeninių" ir jos duoda daugiau pieno. Tuo būdu pieno gamyba statistikoje išeina keleriopai didesnė, negu vien "socialistinių" ūkių skaičiuojant, nors jis ir yra apėmęs beveik visą naudojamą žemę.

Panašiai ir su namų statyba. Dėl aštraus gyvenamųjų patalpų trūkumo, pradėta skatinti privačių namų statybą, ir susilaukiama apčiuopiamesnių rezultatų. Taip, palyginti, gražiai statosi netoli Kauno esančios Sargėnų plytinės darbininkų kolonija, kur privačiai statybai išskirta 100 sklypų ir besistatantiems duodama paskolų ir pagalbos iš įmonės medžiagomis bei priemonėmis. Neatsilikia ir Kauno "Pirmūno" gamyklos darbininkai, kurių irgi 50 šeimų yra užsimoję pasistatyti po nuosavą namelį.

Yra įstatymas, kad net ir nacionalizuotus (miesto valdžios administruojamus) namus galima parduoti privačiom nuosavybėn. Reikia įmokėti penktadalį, kita išmokėti per ketverius metus. Pirmenybė tokiems namams pirkti įstatyme numatyta tiems, kurie tuose namuose jau nuomoja butus. Bet, pasirodo, atsiranda gudruolių, iš neišikių šaltinių turinčių gana pinigų, kurie ir iš šalies nuperka, name gyvenančius nuomininkus aplenkdami. Įstatymas apeinamas tuo būdu, kad už kyšius miesto knygoje tokį pirkėją iš anksto įregistruoja, kad jis irgi tame name

gyvena... O kas knygoje įregistruota, to negi galima ginčyti...

NAUJAUSIA STATYBA LIETUVOJE

"Štai gražus mūrinis vieno buto namas — trys kambariai, šviesi veranda, sienos gali būti iš plytų, plūkto molio arba puoventų betono. O čia 2-4 kambarių namas kolūkiečiui (kolchoznykui). Čia tokių pačių trijų butų namas, o štai dviaukštis keturių butų mūrinis namas — jie tarybinių ūkių (sovchozų) gyvenvietėms. Čia pastatai, kuriuose numatyta įsteigti siuvyklos, avalynės ir buitinių reikmenų taisymo dirbtuvės, kirpykla, 140 vietų restoranai, 20 lovų viešbutis. Tai rajono centrai".

Visa tai Lietuvoje yra... tuo tarpu dar tik statybos ir architektūros komiteto patvirtintuose tipinių pastatų brėžiniuose.

SUSISIEKIMAS PANEVĖŽY

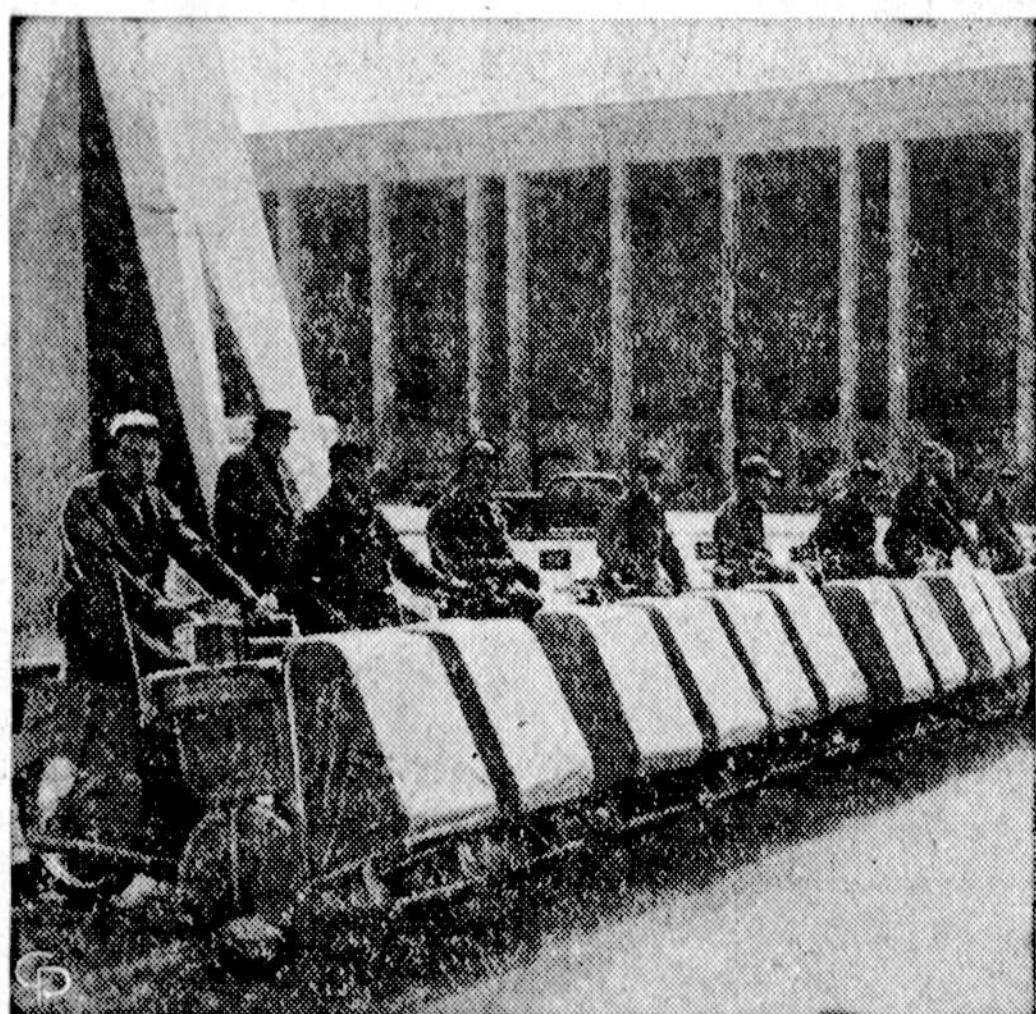
Panevėžy veikia keturios autobusų linijos, siekiančios Pajuostę, cukraus fabriką, naująjį dar nebaigtą linų audinių fabriką ir Liberiško sovchozą. Visų linijų ilgis — 22 kilometrai. Vadinėta 18 autobusų. Be to, mieste dar yra 10 taksi automobilių. (Gyventojų skaičius su prijungtais priemiesčiais spėjama apie 50,000).

PUNSKIEČIAI GAUNA KNYGŲ IS IR LIETUVOS

Igliaukos moksleiviai, gavę iš Punksko moksleivių laišką, išsiuntė punskiečiams netolimiems (apie 50 kilometrų arba apie 30 mylių), bet nepasiekiamiems kaimynams siuntinį knygų, jų tarpe Maironio "Pavasario balsus" ir J. Bilūno raštus.

Danijos princesė Margrethe, neseniai atšventusi 18 m. sukaktį, šią vasarą perims tėvo karaliaus Frederiko pareigas, šiam išvykus į užsienius. Paskutinė moteris Danijaus karaliaus pareigose buvo prieš 600 metų.

Tarptautinėje Briuselio parodoje greičiau pavargstą lankytoją gali pasinaudoti tokiais "auto-taxi", kad galėtų lengviau aplankyti visų tautų paviljonus.

VISAM PASAULY

• Jungt. Amerikos Valstybės kreipėsi į JT Saugumo Tarybą, prašydamos "skubiai įsteigti" tarptautinės inspekcijos zoną kontrolei prieš netikėtą bombonešių puolimą per poliarinę zoną. Pagal JAV projektą, ton komisijon turėtų įeiti JT Nusiginklavimo Komisijos nariai: Britanija, Kanada, Sov. S-ga ir JAV. Rezoliucijoje siūloma, kad ton komisijon taip pat galėtų įsijungti Danija, Norvegija ir kitos valstybės, kurių teritorijos įeina į arktikos zoną. JAV pasiūlymas bus svarstomas JT Saugumo Taryboje antradienį.

• Jugoslavijos "prezidentas" Tito, užbaigdamas septintąjį Jugoslavijos komunistų suvažiavimą, pabrėžė, kad Maskva turėtų ieškoti "draugiškesnių kelių" ideologiniams skirtumams spręsti. Jis įspėjo, kad denunciacijos ir boikotas Jugoslavijos atžvilgiu tik pakenktų pačiai Maskvai ir tarptautiniam komunistų judėjimui.

• Sov. S-gos užs. reik. min. Gromyko pareiškė, kad Sov. Sąjunga sutinkanti įsijungti į diplomatinius pasitarimus viršūnių konferencijos reikalu Vakarų valstybių nurodytomis sąlygomis. Tačiau jis reikalavo, kad tuose pasitarimuose turėtų dalyvauti ir Čekoslovakijos bei Lenkijos atstovai.

• JAV Atominės Energijos Komisija paskelbė, kad užsienio mokslininkams bus suteikti kiti kurie duomenys apie vandenilinio bombą, kuri bus bandoma šią vasarą. Valstybės Departamentas per Jungt. Tautas įteikė notas 14 valstybių, jų tarpe ir Sov. S-gai, prašydamas atsiųsti stebėtojus į bandymus.

• Bonnoje pasirašyta prekybos sutartis tarp Sov. S-gos ir Vakarų Vokietijos. Tačiau Mikojanas ta proga davė suprasti, kad Sov. S-ga nenukryps nuo savo nusistatymo Vokietijos suvienijimo klausimu.

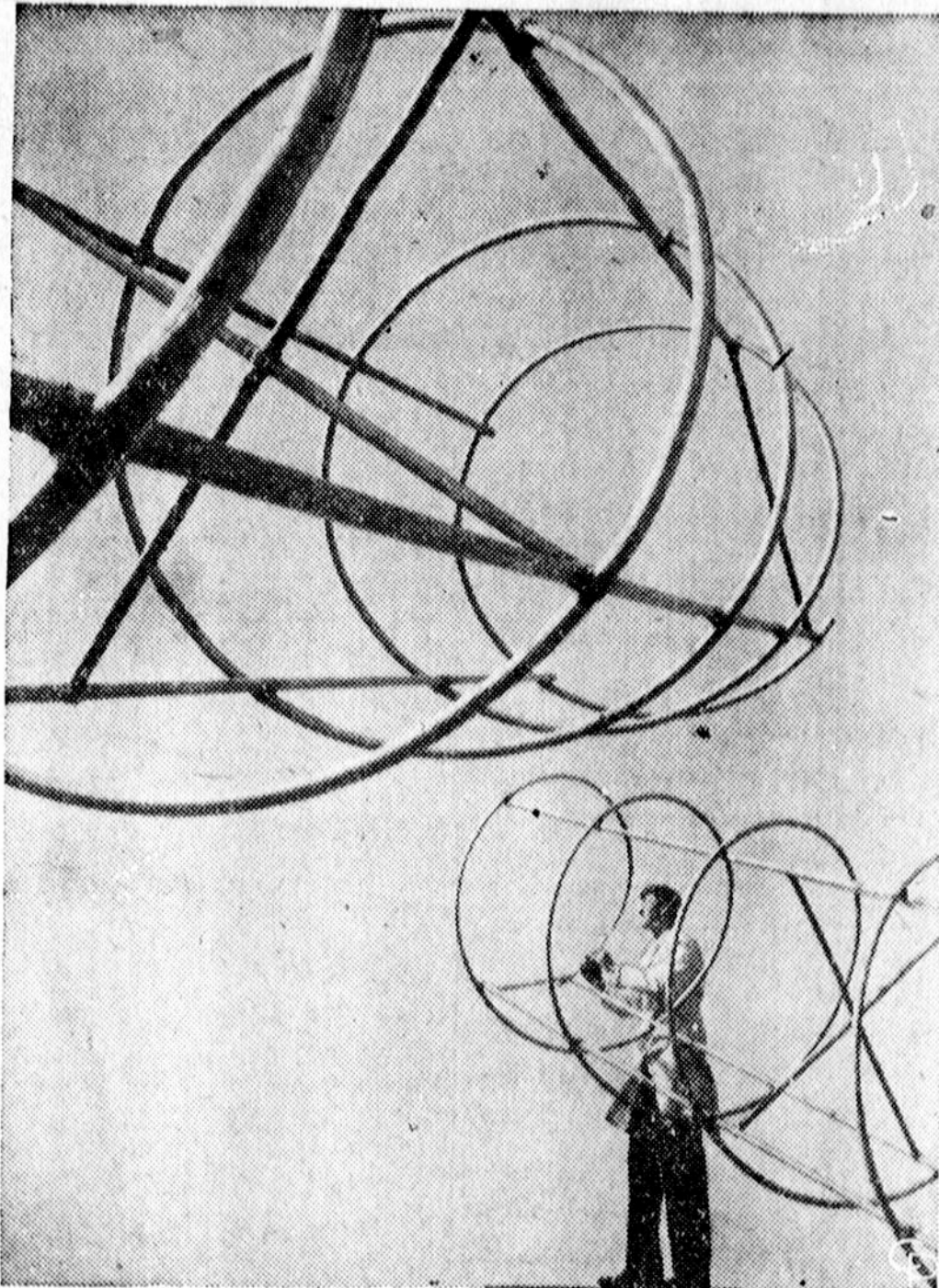
• Buv. Prancūzijos premjeras Rene Pleven bando išspręsti politinę krizę Prancūzijoje. Jo organizuojamas kabinetas paskelbė deklaraciją, kurioje būsiąs aiškiai precizuotas Prancūzijos nusistatymas Alžiro atžvilgiu. Jeigu jam pasiseks gauti parlamento pritarimą, jis vyks Washingtoną gauti Baltųjų Rūmų pritarimą savo programai.

Tuniso prez. Bourguiba paskelbė, kad jis neatnaujins savo skundo Jungt. Tautoms, nes tikėjosi, kad pasiseks ginčą su Prancūzija išspręsti tiesioginių pasitarimų keliu.

• JAV viceprez. Nixonas laikraštinių suvažiavime pareiškė, jog esama "esminių duomenų", kad ligi šiol atliktų administracijos žygių užtektis kraštui iš ūkinio atoslūgio išbristi. Jeigu jų nepakaktų, jo įsitikinimu, tolimesnė efektingiausia priemonė būtų mokesčių sumažinimas.

Veteranų administracija paskelbė, jog neseniai priimtoji G. I. namų statybos programa, kaip iš statybininkų pareiškimų paskoloms aiškėja, smarkiai pagyvinusi namų statybą. Taip pat skelbiama, jog paskutinę savaitę pagyvėjęs kasdienio pareikalavimų prekių pardavimas.

• Jungt. Automobilių darbininkų unijos vadas Reuther deribose su trimis didžiosiomis automobilių gamybos firmomis — General Motors, Ford ir

Ramo-Wollridge Erdvės Laboratorijos, Los Angeles, mokslininkas ruošia bandymui specialią anteną, kuri yra skirta gaudyti aviacijos tarpkontinentinės raketos Atlas signalus. Signalai turi suteikti daugiau duomenų apie elektroninį intensyvumą jonosferoje.

JAUNIMO DIENOS VOKIETIJOJE

VYTAUTAS DONIELA

Balandžio 8-17 d.d., Vasario šešioliktosios gimnazijos patalpose, įvyko Europos lietuviškojo jaunimo stovykla. Ją rengė Vokietijos Liet. Bendruomenės Krašto Valdyba, išsirūpinusi lėšų iš Laisvosios Europos Komiteto. Atrodo, jog tokia stovykla

Chrysler Corp. — reikalauja sumažinti parduodamų automobilių kainas ir padidinti nedarbo pašalpas tiek, kad nedirbantis gautų 80% gauto atlyginimo, įskaitant valdžios mokamas nedarbo kompensacijas.

• Adeno protektorate ginkluotų "sukilėlių" gauja iš maždaug 300 asmenų apsupo britų įgulą Afriro forte. "Sukilėliai" iš Jemeno įsmugeliuotais rusų gamybos ginklais.

• Neseniai Vatikaną paskirtas amerikietis kard. Stritch, nurodęs Romon perimti pareigų, buvo ištiktas kraujo arterijos užsikimšimo dešinėje rankoje. Gydytojų pareiškimu, jo sveikata esanti "gera", bet dešinėsios rankos būklė kelianti susirūpinimą.

• Kuboje, Oriente provincijoje, kautynės tarp vyriausybės kariuomenės ir Castro sukilėlių dar tebevyksta, tačiau dėl cenzūros smulkesnių žinių neturima, išskyrus kariuomenės komunikatus, kuriuose teskelbiami žuvusių sukilėlių skaičiai.

Dr. Norman Jacobson iš Kalifornijos Technologijos Instituto pareiškė kino ir televizijos inžinierių suvažiavime, kad JAV tol nepaleis raketos su žmogumi mėnuli, kol mokslininkai negarantuoti saugaus grįžimo atgal. Čia jis matomas su Explorer tipo instrumentų junginiu.

tiškas laužas ir t.t., kuriuose ryškiai vyravo gimnazijos mokiniai. Literatūrinėje kūryboje stiltingai rodėsi Rūta Kiulkaitytė, o skautišką programą sumaniai pravedė P. Cibitis. Improvizacijoje nepakeičiamas buvo Počiūlis.

Viena diena buvo skirta išskirti pareinui iki Lorelei, kuriai vadovavo mokyt. F. Skėrys. Mokyt. Skėrys ėjo stovyklos vadovo pareigas. Mergaičių bendrabučio priežiūra rūpinosi mokyt. Motgabienė. Porą dienų stovykloje būvojo Muencheno Amerikos Balso atstovas V. Dargis, registruodamas paskaitas, mokyt. Motgabio pravesas dainas, stovyklaujančiųjų pasisakymus ir sveikinimus lietuviškajam jaunimui už geležinės uždangos. Ačiū Amerikos Balsui, kad negailėjo išlaidų šį suvažiavimą užrašyti juostose.

Jei pagrindinį stovyklavusiųjų branduolį sudarė atostogų metu likę Vasario 16 gimnazijos mokiniai, stovyklon suvyko būrys ir kitų gimnazijų bei aukštesniųjų mokyklų auklėtinių. Atsilankė ir biuruose bei įmonėse dirbančio jaunimo. Buvo malonu matyti 3 JAV armijos narius (Reičys, Brinkis, Karmūza), kurie nors porai dienų sugebėjo ištrukti iš karinių užsiėmimų, kad galėtų vėl su savaisiais susitikti. Reikia tikėtis, kad tokie suvažiavimai, laikui bėgant, sutrauks vis daugiau lietuviškojo jaunimo iš kariuomenės dalinių. Tik kolkas susižinojimas yra sunkokas dėl plataus išsimėtimo ir vietos nepastovumo.

I stovyklą atvyko ir didokas studentų būrys. Ne visi iš jų galėjo stovykloje išbūti visą laiką, bet atsilankė, berods, 16. Kadangi jie, šalia gimnazistų, sudarė antrą pagrindinę grupę, paskutinėmis dienomis prasidėjo įvairios draugiškos varžybos. Spontaniškai kilo tinklinio ir krepšinio rungtynės, kurias abi užtikrintai laimėjo gimnazistai. Tik pačią paskutinę dieną, sustiprinus komandą gimnazijos mokytojų, studentai sugebėjo futbolą kovą baigti nors lygiomis. Apskritai, paskutinėmis dienomis studentų entuziazmas sportui buvo tiesiog nuostabus. Neabejotinai nuopelnai sporto sąmonės atgaivinime priklausė Korėjos veteranai heidelbergiečiai Vytautai Račkauskai.

Bendrai, stovyklos metas prabėgo sklandžiai, nuotaikingai ir

(Perkelta į 6-tą pusl.)

Jie įsijungė į Dirvos talką

Šešiasdešimt antruoju šimtinku į vykdomą vaju įsijungė Korp! Neo Lithuania, Chicagoje\$100.00

Korp. valdyba (J. Jurkūnas, A. Simonaitis ir V. Labanauskas), atsiųstame laiške rašo: — L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Chicagoje, įvertindama "Vilties" Bendrovės dedamas pastangas pagerinti ir padidinti "Dirvos" leidimą, o taip pat kadangi "Dirva" savo skiltyse duoda vietos jaunimo, ypač akademinio jaunimo, problemoms kelti ir jas nagrinėti, savo sueigoje 1958 m. balandžio mėn. 13 d. Chicagoje nutarė įstoti į "Vilties" Vajaus rėmėjų — šimtinkų eilę, paskirdama savo auką \$100.—

Su šiandien skelbiamais įnašais iš viso gauta\$13,478.95 Dar būtinai reikia\$6,521.05

Inž. J. Jurkūnas, Tautinės Sąjungos vicepirmininkas, į vykdomą vaju asmeniškai įnešęs \$100 ir dabar \$100 įnešė jo vadovaujama Korporacija Neo Lithuania Chicagoje.

DIRVA

THE FIELD

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

V. Bakūnas (Los Angeles), P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Brooklyn), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA JAU PUSIAUKELEJE

ST. S.

Iš seno žinoma, kad emigrantai ir tremtiniai kartais daro stebuklus. Tokis beįsikūnijantis stebuklas, atrodo, bus p. K. P o č i a u s leidžiamoji Liet. Enciklopedija. Darbas didelis, darbas keliais žodžiais sunkiai aptariamasis, bet jis žengia priekin. Ir malonu pažymėti, kad Enciklopedijos žingsniai kaskart darosi tikresni ir tvirtesni.

Štai, šiomis dienomis prenumeratorius ir skaitytojus pasiekia L. E. 13-tasis tomas. Tai didžiojo darbo, didžiųjų pastangų pusiaukelė, nes vargu to leidinio išėis daugiau, kaip 25 ar 26 tomai. Jei dabar tas 13 knygy atsidėję pavartysim — nesunku bus įžvelgti, kad tobulėja veikalo turinys, forma ir spausdinimo technika. Atrodo, belieka tik dar glausčiau suremti pečius, kad būtų pasiekta viršukalnė ir atbūtos šaunios pasiryžimo pabaigtuvės.

L. E. XIII-tame tome, panašiai, kaip ir kitose L. E. knygoje, yra apstas liuanistinės medžiagos. Čia išvardinami tik svarbesnieji tos srities straipsniai: S. Kolupailos Kražantė, R. Krasausko, A. Liūmos ir St. Matulio Kražiai, R. Krasausko Krekenava, J. Čičeno Kresai, A. Salio ir V. Gidžiūno Kringa, V. Maciūno Vincas Krėvė, A. Merklio Petras Kriaučiūnas, Z. Ivinskio Kriavo aktas, A. Salio Kriakštavardžiai, J. Balio Kriakštyno, L. Smulskio ir V. Maciūno Ant. Kričiukaitis, A. Mažiūlio Krivis, B. Babrauskio J. Kruminas, R. Krasausko Kruonis, A. Bendoriaus Myk. Krupavičius, Z. Ivinskio Kubilius, St. Santvaro Ant. Kūdingis, V. Biržiškos ir V. Maciūno (?) Vincas Kudirka, A. Bendoriaus ir R. Krasausko Kudirkos Naumiestis, R. Krasausko Juozapas Kuktas, J. Žilėvičiaus Kulinė, R. Krasausko Kulva, V. Biržiškos Kulvietis, J. Balkūno Kunigu Vieniūbė, A. Keturakio Kūno Kultūros Rūmai, R. Krasausko, A. Mažiūlio ir T. Vidugirio Kupiškis, J. Girniaus Pranas Kuraitis, V. Maciūno Kurjer Lėtweski, R. Krasausko ir K. Ališausko Kurkliai, J. Puzino Kurmaičiai, V. Biržiškos ir P. Joniko Fridr. Kuršaitis, R. Krasausko ir Red. Kuršėnai, A. Salio Kuršiai, S. Kolupailos, A. Bendoriaus ir M. Anyso Kuršių Marios, J. Prunskio Seraf. L. Kušėliauskas, S. Santvaro Aleks. Kutkus, J. Kutkuvienė ir kt.

Istorijos ir kitų mokslo sričių straipsniai, kur taip pat minima Lietuva: A. Mažiūlio Kraštotyra, P. Reklaičio Kremlius, V. Rimšelio ir A. Mažiūlio Kriškėniūbė, A. Mažiūlio ir M. Krupavičiaus Kriškėniūnys demokratai, J. Jakšto Kryžiaus karai, Z. Ivinskio ir P. Reklaičio Kryžiuočių ordenas, P. Dambrauskio, P. Reklaičio ir J. Griniaus Kryžius, A. Bendoriaus, K. Avižonio, Ad. Varno, P. Reklaičio ir Pr. Čepėno Krokva, Z. Ivinskio ir V. Čičiūno Kronika, J. Gimbutio Krosnis, Br. Povilaitis ir J. Puzino Kvietys ir kt. Berods, straipsniai temos ir autorių pavardės kalba, kad L. E. XIII-tasis tomas yra tikrai turtingas liuanistika.

Žymesni tarptautiniai ir kitų mokslo sričių straipsniai: D. Jaisaičio Kraujas, B. Saldūkienės

Kreida, H. Nagio Keolizmas, K. Čerlūno Krepšinis, A. Bendoriaus ir A. Rukšos Kreta, A. Bendoriaus ir Pr. Čepėno Krymas, H. Nagio Kriminalinis romanas, P. Pamataičio Kriminalinis romanas, J. Girniaus ir P. Gaučio Kritika, A. Bendoriaus, P. Gaučio, P. Reklaičio ir K. Ostrausko Kroatija, A. Rukšos Ksenofontas, P. Reklaičio Ksiolografija, J. Vėbros Ksilozė, A. Bendoriaus ir P. Gaučio Kuba, A. Laucevičiūtės Kubizmas, A. Nockiūno ir J. Balio Kultas, A. Maceinos Kultūra, J. Girniaus Kultūrinė autonomija, A. Maceinos Kultūros filosofija, J. Jakšto Kultūros istorija, A. Musteikio Kultūros kaita, J. Norkaičio Kultūros psichologija, P. Gaidamavičiaus ir kt. Kūnas, A. Maceinos Kūryba, A. Bendoriaus, B. Mickevičiaus ir Z. Ivinskio Kuršas, J. Rukščio Kurtinys, V. Gidžiūno Kustodija, Ig. Salduko Kvantų teorija ir kt. Išvardinti straipsniai, tai tik svarbesnės bendrojo pobūdžio visuotinė medžiaga. Šalia to yra gausu žymiųjų asmenų biografijų ir jų darbų aptarimų, nemaža ir čia nepamintų rašinių. L. E. XIII-tasis tomas yra gausiai iliustruotas. Kaip žinoma, Liet. Enciklopedija dabar yra spausdinama ofsetu, tai ir iliustracijos yra žymiai gražesnės. Minima L. E. tomas redagavo prof. Pr. Č e p ė n a s.

Kaip sakyt, L. E. perkopė savo puslankius. Kokie mes be patumėm skeptikai ir nerangūs, šlabar jau negali būti abejonės, kad užsimotasis darbas nebus tęsėtas. Berods, pati klampioji kelio dalis jau perbrista. Tačiau, kad L. E. būtų dar tobulesnė — ir dabar tebėra reikalinga visų mūsų talka. Kas galim ir pajėgiam — remkim ją raštu, remkim ir naujom prenumeratorom.

Labai norėtusi, kad šį kvietimą išgirstų visi emigracijos liuaniai, o ypačiai mūsų švietusio. Gal tik tas dabar nesizyta įsigyti L. E., kuris iki šiolavo namus žibina balanom.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvird., penktad.
Tik susitarus trečdieniais.

D a b a r
p a t s i a k a s
u ž s i s a k y t i

Kas ir kur?

• **ALT S-gos pirmininkas inž. Eug. Bartkus** Tautinio kongreso ir Vilties vajuos reikalais gegužės 3-4 d.d. lankysis Waterbury, Worcester ir Bostone, iš kur vyks į New Yorką.

• **L. S. T. Korp. "Neo Lithuania"** balandžio mėn. 19 d. Balio Pakšto sveatinėje surengė šauņu pavasarinį pobūvį. Šokių metu programą išpildė dar mažai kieno girdėtas Čikagos vyrų kvartetas "Gintaras", kuriame dainuoja: Antanas Peškys, Bronius Jančys, Albertas Snarskis ir Jonas Avelis. Akomponuoja Jonas Svedas.

Savo nuotaikingomis dainomis kvartetas pagavo vakaro nuotauką ir svečių buvo maloniai sutiktas. Paminėtina, kad programos klausėsi ir vieno iš populiariausių Lietuvoje studentų kvarteto vadovas Liudas Jerošekas.

• **Dail. V. K. Jonyno** parodos atidarymas Chicagoje įvyko balandžio mėn. 19 d. Jaunimo Centre. Visuomenės ir organizacijų atstovai pasakė daug sveikinimo kalbų, po kurių įvyko vaishes ir autinių drabužių konkursas, kuriame pirmąsias vietas laimėjo: Narutė Česnakavičiūtė, Vida Tomošūnaitė ir Marija Kaspūnienė. Paroda, konkursą ir vaishes rengė Lietuvių Menininkų Klubas. Paroda tęsis iki gegužės mėn. 4 d.

• **Tėviškėle** išleido Juozo Prunskio paruoštą įvairių autorių minčių ir vaizdų rinkinį "Motina". Didelio formato, įrišta ir lietuvių bei kitų dailininkų darbų reprodukcijomis ir nuotraukomis iliustruota knyga yra tinkama dovana Motinos dienos progai. Knyga parduavinėjama po \$2.50. Tėviškėlė taip pat išleido trečiąją **Petro Babicko "Gintaro kranto"** papildytą laidą — Lietuvos pajūrio vaizdų rinkinį. Knyga įrišta, didelio formato 96 psl., kaina 4,— doleriai.

Tėviškėlės leidyklos adresas: 4346 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Abi knygos gaunamos ir Dirvoje.

• **Lituanus žurnalui** remti komitetas, kuris šiais metais buvo sudarytas Clevelande, šiuo metu rūpinasi atstovybių — vietinių komitetų įsteigimu visose didesnėse lietuvių gyvenamos vietovėse. Vietiniai komitetai jau įsteigė Detroit, Chicago-

je, Baltimorėje, Los Angeles, Washington, Storrs (Conn.), Pittsburgh ir Philadelphiaj.

Šių metų rugsėjo mėnuo buvo nutartas skelbti Lituanus vajuos mėnesiu. Tuo metu visoje Amerikoje bus renkamos aukos bei ruošiami vakarai Lituanus žurnalui parėmimui.

• **Dr. Pranas Tiknius**, Lietuvoje balandžio mėn. 10 d., grįždamas iš darbo, staiga mirė širdies liga. Liūdėsyje liko jo žmona Dr. Dobrovolskaitė-Tiknienė ir trys vaikai.

• **Širdies smūgio ištiktas Brazilijoje, Sao Paulo mieste mirė kun. prof. Antanas Ausenka.** Velionis buvo gimęs 1914 m. Perkalių km., Balninkų valsč., Ukmergės apskr., ir su tėvais atvykęs į Braziliją 1927 metais. Brazilijoje baigė aukštusius mokslus ir mokytojavo to paties vienuolyno kolegijoje. Buvo vienuolis benediktinas.

Velionis buvo taurus kunigas-misionierius ir karštas lietuvis patriotas.

• **Korporacija Neo Lithuania New York, balandžio mėn. 19 d. minėjo kan. J. Tumo-Vaižganto 25 m. mirties sukaktį.**

Minėjimą pradėjo Korp! Neo Lithuania pirm. Juozas Maurukas trumpai apibūdindamas J. Tumo-Vaižganto asmenybę, jo darbus bei nuopelnus ir pakvietė pagrindiniu kalbėtoju A. Merkeį. Dramos aktorius K. Vasiliauskas paskaitė iš Vaižganto kūrybos.

• **Akademio Skautų Sąjūdžio** visuotinis suvažiavimas įvyksta gegužės mėn. 10-11 dienomis Urbano universitete.

• **Lietuvių Teisininkų Sąjungos** Čikagos skyrius sekmdienį, balandžio mėn. 20 d. surengė savo nario J. Vazbio, žinomo teisejo ir literato, dviejų metų mirties minėjimą. Paskaitose buvo nušviesta velionies profesinė ir kultūrinė veikla. Buvo ir meninė programa.

PHILADELPHIA PAVYKĖS KONCERTAS

Balandžio 20 d. A. L. T. S-gos ruoštas koncertas skaitomas puvietovėse. Vietiniai komitetai kiai pavyksiu, ne tik meniniu jau įsteigė Detroit, Chicago-

IŠ RINK

JOSEPH KRUPANSKY COUNTY COMMISSIONER

- ★ 6 metai Deputy Sheriff
- ★ 9 metai Assistant Superintendent, House of Correction
- ★ 6 metai Superintendent of Maintenance House of Correction
- ★ 21 metai viešosios tarnybos

BALSUOK UŽ DEMOKRATUS

RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI

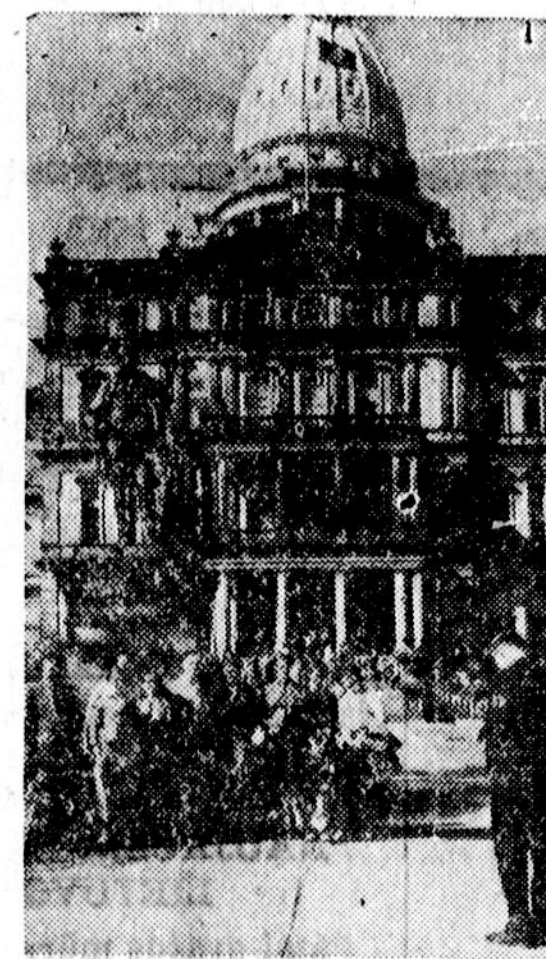
TAI YRA
DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS VIDURIO
RAGANŲ MEDŽIONĖS
KRONIKA

PARAŠĖ

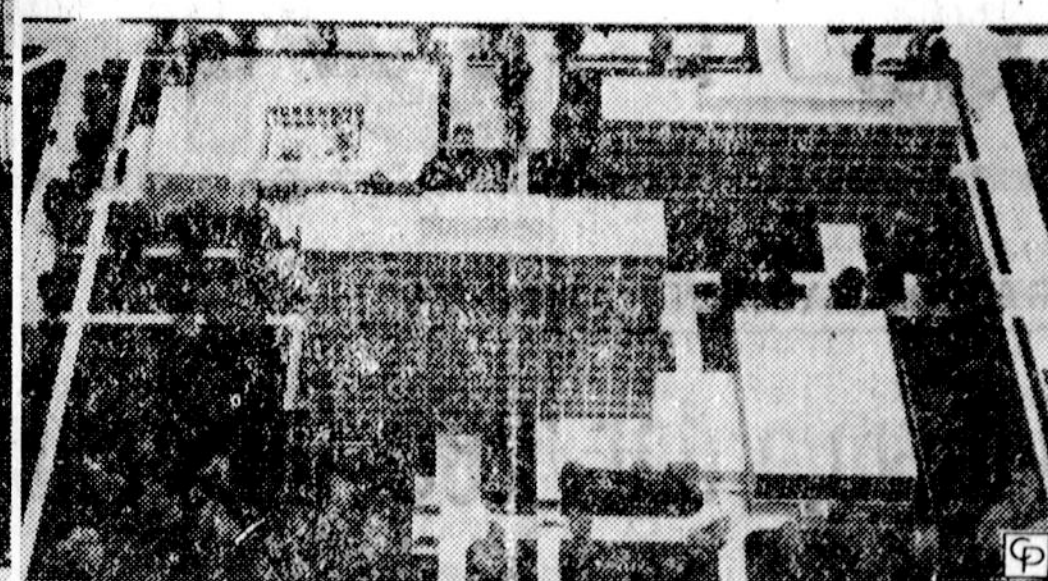
JONAS GIRDŽIUS - KLAUSUTIS

Knyga jau gauta Dirvoje. Ji yra 300 psl. ir kaštuoja po \$3.00, gi kietais viršeliais \$3.50.

Dirva yra vienintelis jos platintojas JAV. Prašom knygą tuoj užsisakyti, kad galėtume artimiausiu laiku išsiųsti.

Sena, baroko stiliaus rotušė Lansinge, Mich., kasmet sutraukia per 100,000 turistų. Priešais rotušę stovi civilinio karo metų gubernatoriaus Austin Blair statula. Netrukus šis pastatas bus apsuptas grupe naujų, modernių valdinių įstaigų. Viena tų įstaigų jau pradėta statyti (apačioje).

IŠ MOTERŲ VEIKLOS

Lietuvių Moterų Atstovybės Klubas New York, bal. 19 d., viziją, kurios įkūnijimas yra me-atšventė tradicinę margučių no kūriny. Tikrai politikų minšventę, kurią atidarė pirm. V. Leskaitienė, pakviesdama dr. G. šovinizmą, gi meniniuose kūriniuose jis išlieka skaisčius ir ty-ras, — kalbėjo toliau dr. G. Vėbrienė.

Be to prelegentė iškėlė rašytojų tautinę misiją pabrėždama, kad ją atlieka ne tik tie rašytojai, kurie sąmoningai pasirenka temas iš autos idealizuojamos praities, bet visi poetai ir rašytojai. Jie ta kalba ne tik galvoja ir rašo, bet ją ir ugdo, tobulina, dailina, kitaip sakant, ją pratęsia, nes jie kalba į tautą, jos sąmonę ir kultūrą.

Tenka pasidžiaugti, kad mūsų poetų ir rašytojų kūrybinės galios išliko ne tik gyvos, bet ir pajėgios. Kalbant apie literatūros tikslus, siūlosi išvada, kad nesvarbu, ar rašytojas, pasirinkdamas kūrybos sritį ir temą galvoja, kaip jis veiks skaitytoją, ar jis kreipšis į jo intelektą ar širdį ar sąžinę ar visai tokio klausimo sau nestato, jei jo kūriny jau nauširdus, jo vidinio įžvelgimo įkūnijimas, pridengtas graškiu estetiniu rūbu, bus skaitytojų mielasis ir jį kvies į gražesnį, tobulesnį gyvenimą, kuris yra žmonijos idealas, — baigė dr. G. Vėbrienė.

Šią paskaitą galima pavadinti studija, todėl reikia tikėtis, kad netrukus matysime spaudoj ją visą. Po to pirm. pranešė, kad dail. Adomo Galdiko kūriny "Ruduo Lietuvoje" laimėjo E. Kilikonis, neseniai iš Australijos atvykusio dr. Kilikonio mažametis sūnus.

Svečiai, kurių atsilankė apie 70, ilgai vaishosi prie gražiai ir rūpestingai paruošto Velykų stalo, vadovaujant dr. M. Kregžtienei ir padedant visoms klubo narėms. Pažymėtina, kad solitarijai dalyvavo ir Moterų Vėrybės narės su pirm. P. Šimėniene, o taip pat ir daug garbingų svečių ir viešnių.

Allen Tate apibūdina rašytojo ikslą, kaip uždavinį duoti teisingą vaizdą žmogaus jo gyvenamojo epochoj. Literatūra, jei nori išlikti, anot jo, turi grįžti prie žmogaus, prie šiandieninės audringos ir painios buities. Savo stipraus subjektyvinio įžvelgimo galionis, rašytojas turėtų stengtis susidaryti darnaus, harmoningo pasaulio viziją ir nurodyti į ją kelius, kurių nesudaryta politika ir sociologas objektyvinio pažinimo priemonėmis.

Pasistatęs tokius tikslus ir kurdamas ne abstrakčias teorijas, o nuoširdžius išgyventus taip daug nusipelnusių mūsų tautos sūnų pagerbti atsistojimu. Paskaitą apie Tumo-Vaižgantą skaitė korporacijos filisterė iš Clevelando Aldona Augustinavičienė. Prelegentė pradžioj paminėjo, kad Tumo-Vaižganto asmenį jokiū būdu neįmanoma vienos paskaitos rėmuose nušviesti. Reikėtų viso ciklo paskaitų. Jinai kone išimtinai sustojo ties "Pragiedruliais" ir su dideliu įsijautimu į veikalo dyvasią išvedė Tumo-Vaižganto tautinį idealizmą. Kartu priminė šių dienų politikams, kurie drįsta išiešyti spaudoj taip nepalankiai atsieliepi apie tuos laikus ir visa tai niekinti, kuo Vaižgantas gyveno, siejo, dirbo ir kas jam buvo be galo brangu. Paskaita tikrai buvo įdomi ir meistriskai paruošta. Prelegentė gražiai savo išraiškos žodžiu nusipelnė torontiečių didžiulio dėkingumo. Iš Vaižganto kūrybos gražiai paskaitė Toronto U-to studentė Dalia Meilutė.

Gale padėkos žodį rengėjų vardu tarė Korporacijos V-bos narė Ona Gaillūnaitė. Minėjimas baigtas Tautos Himnu. Į minėjimą atsilankė Gen. Konsulas Kanadai min. V. Gylsus ponis ir daugelis kitų garbin-

gų asmenų. Minėjimo pelnas skiriamas Lituanus leidimui.

P. Vigris

ELIZABETH LAIMEJO LIETUVIS

Sio mėnesio 15 d. Elizabethė, pirmuosiuose rinkimuose į miestą tarybą, councilmanu yra išrinktas lietuvis advokatas Charles J. Grinchis, kuris šiuose rinkimuose nugalėjo savo ir Elizabetho mero Steven J. Berick opozicionierių, buvusį šioje vietoje 20 metų, airį Thomą A. Ford.

Mėras Steven J. Berick džiaugiasi atsipalaidavęs nuo savo opozicionieriaus, o lietuviai entuzijastingai sveikina ir džiaugiasi jo išrinkimu, kad miesto taryboje turės savo žmogų.

A. R.

je žmogaus prigimties ar likimo viziją, kurios įkūnijimas yra me-atšventė tradicinę margučių no kūriny. Tikrai politikų minšventę, kurią atidarė pirm. V. Leskaitienė, pakviesdama dr. G. šovinizmą, gi meniniuose kūriniuose jis išlieka skaisčius ir ty-ras, — kalbėjo toliau dr. G. Vėbrienė.

Be to prelegentė iškėlė rašytojų tautinę misiją pabrėždama, kad ją atlieka ne tik tie rašytojai, kurie sąmoningai pasirenka temas iš autos idealizuojamos praities, bet visi poetai ir rašytojai. Jie ta kalba ne tik galvoja ir rašo, bet ją ir ugdo, tobulina, dailina, kitaip sakant, ją pratęsia, nes jie kalba į tautą, jos sąmonę ir kultūrą.

Tenka pasidžiaugti, kad mūsų poetų ir rašytojų kūrybinės galios išliko ne tik gyvos, bet ir pajėgios.

Kalbant apie literatūros tikslus, siūlosi išvada, kad nesvarbu, ar rašytojas, pasirinkdamas kūrybos sritį ir temą galvoja, kaip jis veiks skaitytoją, ar jis kreipšis į jo intelektą ar širdį ar sąžinę ar visai tokio klausimo sau nestato, jei jo kūriny jau nauširdus, jo vidinio įžvelgimo įkūnijimas, pridengtas graškiu estetiniu rūbu, bus skaitytojų mielasis ir jį kvies į gražesnį, tobulesnį gyvenimą, kuris yra žmonijos idealas, — baigė dr. G. Vėbrienė.

Šią paskaitą galima pavadinti studija, todėl reikia tikėtis, kad netrukus matysime spaudoj ją visą.

Po to pirm. pranešė, kad dail. Adomo Galdiko kūriny "Ruduo Lietuvoje" laimėjo E. Kilikonis, neseniai iš Australijos atvykusio dr. Kilikonio mažametis sūnus. Svečiai, kurių atsilankė apie 70, ilgai vaishosi prie gražiai ir rūpestingai paruošto Velykų stalo, vadovaujant dr. M. Kregžtienei ir padedant visoms klubo narėms. Pažymėtina, kad solitarijai dalyvavo ir Moterų Vėrybės narės su pirm. P. Šimėniene, o taip pat ir daug garbingų svečių ir viešnių.

E. Čekienė

Sensenbrenner, Columbus burmistras, demokratų kandidatas į gubernatorių,

yra gimęs Circleville, Ohio, 1902 IX. 18 iš imigrantų tėvų. Jis yra biblijos mokytojas, JAV skautų berniukų ir stovyklautojų mergaičių organizacijų viceprezidentas. 1954 m. buvo išrinktas Columbus miesto burmistru.

Jo administracijos laikotarpis pasižymėjo veiklumu ir pažadų išpildymu. Jam administruojant, Columbus išaugo iš 41 kv. mylios į 84 kv. mylių plotą.

Jack Sensenbrenner visą amžių buvo demokratas, tikis į demokratų partijos principus. Drąsus ir atviras, jis kovoja už darbą ir biznį, už tai, kas geriau visos bendruomenės interesams.

Jis yra užsitarnavęs Jūsų balsą, ir reikia, kad jis būtų išrinktas Ohio gubernatorium. (Sk.)

Tik Dirvą skaitydamas sužinosi, kaip gyvena viso pasaulio lietuviai.

Kelionė į Pacifiko kraštus (26)

Fidži ir Samoa salose

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodas, Michigan

Iš N. Zelandijos plaukiamieji Fidži (Fiji) salyną, kuris yra Pacifike už 1148 mylių nuo N. Z., ir kelionė laivu trunka pus-trėčios dienos.

Fidži salos buvo atrastos Abelio Tasmano 1643 m., o vienas jų vadas perleido jas britams 1874 m. Salynas susideda iš 322 mažų salų, į pietus nuo ekvatoriaus. Didžiausia iš salų vadinasi Viti Levu su Suva miestu, kuris yra uostas ir viso salyno sostinė. Viti Levu sala yra visų laivų ir lėktuvų susisiekimo Pacifike kryžkelė (kaip Amerikoje — Chicago). Čia atvyksta laivai ir lėktuvai iš JAV, Kanados, Australijos, N. Zelandijos, Tahiti, Tongo, Samoa ir N. Kaledonijos salų. Tai pietinio Pacifiko ašis.

Seniau šią salą vadino "kanibalų sala", bet jau praėjo daug laiko nuo tada, kai vietiniai gyventojai mėgavosi malonumais vieni kitus medžioti ir užsikasti žmogiskomis šlaunimis. Miestas Suva turi 30,000 gyventojų. Tikrieji Fidži salų gyventojai yra melanezai, bet gatvėse matyti indų, sikų, kiniečių, tonganų ir visokių pietinio Pacifiko rasų, o taipgi ir baltais drabužiais europiečių. Ypač akin krenta melanezai savo juodais, garbanotais, pasišalūsiais plaukais, kokių dar niekur nemačiam. Žiūrint į jų veidus, neatkirsio vyro nuo moters, visai vienodai atrodo.

Salose yra apie 150,000 "fidžiečių" ir apie 170,000 indų, viso apie 345,000 gyventojų. Gyvena ramiai ir linksmai, nesirūpinami rytojumi ir nesirūpami civilizacijos ligomis. Valgia gaminami ir namai statomi panašiai, kaip Tahiti saloje. Augina daugiausia cukrines nendras, ananasus, ryžius ir galvijus, esama aukso kasyklių, bananų, riešutų plantacijų.

Bet jų šokiai skyrėsi nuo tahitiškių. Karo šokis, vadinamas "meki-westi" — tikrai žvėriškas šokis, už kurį matyt, jų salą kadaise ir pavadinu kanibalų sala. Šokėjai turi ilgus durtuvus, darytus iš medžio, su dideliu akmeniu, pririštu kitame gale. O

jau staigimas, kriokimas, kojomis trypinimas! Vaizdas sveičiui visai nemalonus, bet neko nepa-darysi, reikia rodyti gražią miną, nes tai — tautinis šokis...

Vyrai daugiausia nešioja sijonus iki kelių, moterys — iki žemės: vieną ilgą, kitą trumpesnę. Policininkai pasirėdę nepaprastai spalvingai: baltas sijonas, apacia iškarpyta zigzagais, raudoni marškiniai, be kojinių, bet tam tikrom vyžom apsiavę. Visi kiti tikrieji salos piliečiai — basi...

Indusai vaikšto, pasidabinę turbanais, jų moterys ilgą drabužį persimetusias per petį, ant kaktos užlipintas apskritas juodas arba raudonas, žirnio didumo rutuliukas. Kai kurių vyrų barzdos apsuspusios... Pasukome į rinką, kuri sutvarkyta, kaip Tahiti saloje, tik skiriasi žmonių ir rasų įvairumu. Prie vieno prekių stendo pastalėje miega stora moteris, kitur maži vaikai žaidžia ar snaudžia, kitur vėl motina iš krūties maitina savo naujagimį. Triukšmas didžiausias, nes žmonės kalba visokiomis kalbomis ir labai garsiai. Pardavinėjamos daržovės, vaisiai, žuvis. Švara nebloga.

Miestas Suva ir visos Fidži salos turizmo dar neišvirkintos. Galima gana pigiai pragyventi. Anglai labai skatina, kad jų piliečiai atstogautų N. Zelandijoje ir Australijoje, tad turistų pertekliaus nematyti. Kainos vidutinės: scotch stiklėlį galima gauti už 15 centų, kvortą alaus už 45 c., (aš tų "trunkų" nevarčiau), viešbutis su valgiu triskart per dieną nuo 6 dolerių. Turis savo pinigą, bet faktiškai tai yra anglų svaras.

Laikas salose skaičiuojamas, kaip Zelandijoje, t. y. 20 val. vėliau, negu Pacifike. Klimatas nuo 60 ligi 90 laipsnių, geras. Tik vidudienį prieš saulę pasidaro per karšta. Šalčiausi mėnesiai nuo balandžio ligi spalio. Dažnai lyja — purškčia. Ūkiai apdirbami jaučiais ir savotiškomis žagrėmis.

Nupekęs vyrus šokėjus, turiu pridėti, kad Fidži moterų baletas yra švelnesnis, nors ne tokie miksai ir vikrūs, kaip Tahiti merginų. Maloniausia tačiau, kad gyventojai čia neatrodo pikti, nesusiuraukę, beveik visuomet juokiasi. Plačiau aplink salą nevažiuoju. Bendrai, Pacifiko salos panašios, nėra reikalo ir bū-tų neįmanoma kiekvieną atskirai apžiūrėti. Kuo jos skiriasi, tai kartais gyventojų išvaizda ir jų būdu.

Iš Fidži salyno išplaukė į JAV kontroliuojamą Samoa salą, kuri yra už 688 mylių ir pasiekiamą per pusantros dienos. Perplaukus "tarptautinę dienų liniją" iš vakarų į rytus, viena diena, vadinama "meridijoninė diena", priauga. Sausio 10 d. ją perplaukė, bet mums kitą dieną vėl buvo sausio dešimtoji. Samoa uostas ir Pago Pago miestas labai puikus: aplink aukšti kalnai, pakalnės apgyventos, matyti vienas kitas fabrikas. Vienoje pusėje didelis kalnas, vardu "Lietaus gamintojas", per 2,000 pėdų aukščio. Debesys atsiremia į kalną ir gana dažnai pradeda purkšti, bet nėra drėgna.

Uoste prikrauta daug cementinių plytų: pasirodė, jos čia atvežtos iš N. Zelandijos mormonų bažnyčiai statyti. Sala vulkaninė, gyventojai polinezai. Ji anksčiau buvo administruojama kariuomenės, dabar JAV vidaus reik. departamentu. Septyniose salose gyvena apie 21,500 gyventojų. Samoanai yra grynakraujai čia buviai, bet dabar esama ir maišytų su baltaisiais amerikiečiais.

Yra valdžios išlaikomas vienas viešbutis "Rainmaker", kuris gali apnakvydinti 10 žmonių... Pago Pago miesto gyvenimas labai paprastas. Didžiausia mėsoto gyvenimo permaina tai naujo laivo atplaukimas, kurio visi laukia ir eina pasitikti. Laivas atplaukia kas 4 savaites, lėktuvais atskrenda kas 2 savaites.

Gana keistas vaizdas, matant maudantis vietines moteris prie purkšlių. Nuo kalno nubėgęs lietaus vanduo vamzdžiais privedtas žemyn, ir tai maudymosi vieta, nes šiaip saloje nėra galimybės vietiniams nusiprausti, visur tik sustingusios lavos akmenys. Žmonės ir jų vaikučiai guvūs, linksmi, nei radijas, nei televizija

ja negadina natūralių aplinkos vaizdų. Samoa sala — svarbus JAV saugumo postas Pacifike. Daug čia esama Amerikos valdžios pareigūnų ir darbininkų. Vartojamas Amerikos doleris ir paštas.

Amerikiečių Van Camp (jos centras — Los Angeles) konservuoto maisto ir kitokių valgių bendrovė čia turi didelį fabriką, kur konservuojama žuvis. Čia pagaminama daugumas tunos produktų, žinomuoju "Chicken of the Sea" vardu. Dirba apie 300 darbininkų, iš čia laivais produktus veža į San Francisco ir platina po Ameriką. (Būnant Los Angeles, p. Br. Raila man pasakojo, kad Reynolds aliuminijaus įmonėje, kur jis dirba, kaip tik gaminamos ir spausdinamos visos etiketės ir užrašai, kuriuos Van Camp bendrovė vartoja savo "Chicken of the Sea" ir daugeliui kitų konservuotų produktų).

Čia ir japonai turi 12 laivų, kurie verčiasi žuvų gaudymu. Pagautas žuvis jie parduoda tam fabrikui. Žvejai su savo šeimos gyvena laivuose.

Laivui stovint uoste, buvo atėjęs vienas katalikų kunigas, kuris čia klebonauja per 20 m. Su juo daug išsikalbėjome apie Samoa salą, jos gyventojus ir t.t. Jis pasakojo, kad anksčiau saugumo sumetimais čia stovėjo per 20,000 amerikiečių kariuomenės, laivyno ir aviacijos. Amerikos valdžia dabar išleidžianti per pusantro milijono dolerių išlaidų gyventojų sveikatingumui, mokykloms ir panašioms reikalingoms. Aplankiau krautuves, jų išvaizda labai primityvi, bet pa-

Turistų gausiai lankomas "Garų slėnis" N. Zelandijoje, kur vyriausybė pradėjo statyti didžiulę hidroelektrinę stotį, panaudojant geizerių srovės jėgą.

čios prekės geros. Mėsos ir valgomų dalykų pristatoma laivais.

Paklausiau kunigą, kodėl salos moterys daugiausia tokios vaikų, moterų ir nutukusios. Atsakė: — na, gi, jos veikia nedirba, o pa-valgo gerai, tai ir tunka. Be to, čia vyrai prisilaiko savo ypatingo skonio. Gražuolėmis laikomos tik storos ponios ir panelės...

Ach, galėtume mes iš Amerikos čia prisiegti nemažai tokių gražuolių. Būtų jos čia laimingos, (Bus daugiau)

nereikėtų kankintis, kaip tuos lašinius nusiskusti. Na, bet saloje matyti labai apščiail vaikų. Matyt, kad salos gražuolės, neturėdamos ko kito veikti, rūpestingai atlieka nors tą Viešpaties skiriamą pareigą.

Pabuvojome čia tik 8 valandas, kol laivas krovėsi. Tada mūsų inkaras pakilo naujai kelionei į Honolulu, Havajų salasna. (Bus daugiau)

PERSIUNCIAMĖ SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS. NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATIDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583

(Licensed by USSR)

PAGAL SUTARTĮ, SUDARYTA SU INTURISTU, FIRMA TEISĖTA SIŪSTI SIUNTINIUS Į VISAS SSSR RESPUBLIKAS IR LIETUVĄ.

Visos išlaidos, įskaitant muitą, apmokama firmos įstaigoje. Siuntinius galite atsiųsti paštu arba kitu jums patogiu būdu.

Siųsti galima TIK NAUJUS DA—IKTUS. Negalima siųsti MAISTO PRODUKTUS su kitais daiktais. Siuntinį išsiuntus siuntėjas gauna Amerikos pašto KVITĄ, o siuntinį pristatęs gavėjas pasirašytą KVITĄ. ĮSTAIGOJE DIDELIS PASIRINKIMAS PREKIŲ.

Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak. Sekmadieniais iki 4 val.

Klientų patogumui skyriai atidaryti sekančiuose miestuose:

116 East 7th Street, New York, N. Y. Tel. YU 2-0380

11339 Jos. Campau	900 Literary Rd.	632 W. Girard Ave.	332 Fillmore Ave.
Detroit 12, Mich.	Cleveland 13, Ohio	Philadelphia 23, Pa.	Buffalo 6, N. Y.
Tel. TOWnsend 9-3980	Tel. TOWER 1-1461	Tel. WALnut 5-8878	Tel. MOHawk 2674

Gyvenu iš sąmojaus

ALFRED PERLES

2.

Mes susėdome prie stalo, ir aš turėjau puikiausią apetitą. Avenos koteliai buvo puikūs, švelnūs ir skanūs, jie tiesiog tirpo ant liežuvio. Žaliejai žirniai buvo taip pat skanūs ir prancūziški iki pat sunkos. Boriso kiaušiniai atrodė šiek tiek įtartini: jis kelis kartus juos apusė ir paklausė mane, ar jie tikrai turi taip atrodyti. Aš užtikrinau, kad jie esą tik prieš porą valandų geriausių Normandijos vištų padėti, ir ar pagaliau jis nieko neišmanęs apie kiaušinius?

Vos tik pabaigus pietus, Borisas vėl nukrypo į "Metafizikos klimato" temą.

— Indus galėsite vėliau suplauti, — pabrėžė.

Aš žinojau, kad už pietus turėsiu brangiai sumokėti.

Kaip ir buvo paskelbęs, rankraštį nagrinėjo punktais. Aš turėjau su juo aptarti kiekvieną kablėlį ir kiekvieną brūkšnelį.

— Jūs suprantate, taip nudailintas sakinyks pakeičia savo prasmę nuo to, ar kablėlį statai po sielos klajonės ar po katarsio, — nuolat pabrėždinėjo.

Aš pritariau.

— Šio punkto atžvilgiu nebūtinai toks rūpestingumas, — kartais pasakydavau. — Čia man kaip tik patinka jūsų rašymo būdas. Jūs visada pataikote į vinies galvutę. Nieko tamsaus, jokių nuklydimų, jokių neaiškumų.

Borisas spinduliavo. Aš pučiau miglas. Be sutrikimų. Aš lyginau jį su Kantu, Spengleriu ir Šekspyru. Aš neprileidau abejonės, kad jį laikau didžiausiu visų laikų genijum. Aš tai sakiau ir aiškesniais žodžiais, ir jis leido man tai dar kartą kartoti. Kiekvienas

kitas būtų gėdijęsis tiek daug pagyrų, bet Borisas ne. Jis jautėsi, kad mano pagyros tik iš tolo prilygsta tam, kas jam priklauso.

Mums reikėjo visos popietės, kad pasiektume "Metafizikos klimato" pirmojo punkto krantą. Iš viso buvo dvidešimt septyni punktai, kurie man, juos apskirai išnaudojant, galėjo užtikrinti po tris pavaijamus per dvidešimt septynias dienas. Ir nebuvo jokios priverstinės priežasties, dėl kurios tai negalėtų nusitęsti dvidešimt septynerius metus. Borisas nesiskųstė mane šerti, kol man nestigs žodžių jam girti.

Ir aš greit pastebėjau, kad jis nesiskubino savo knygos tęsti. Visa, ko jam reikėjo, buvo pagyros, susižavėjimas, pataikavimas. Jei aš ištisas šešias valandas vienintelį jo šedevro sakinį gyriaui, tai jam tik patiko. Ypač jis mėgo, kad aš savo išvedžiojimus paremdavau kuriuo nors jo paties sakiniu. Jo akys, gudrios ir krauju aptekusios, lyg žiurkės, ašarodavo dėkingumu, kai tik aš jį patį cituodavau. Ir aš nesilioviau jo citavęs, kaip seminarijos mokinys pamokslą nuo kalno.

Ir tomis dienomis, kuriomis pagyrų šiek tiek stigo, pietums buvo tik kiaušienos koteliai. Tačiau tada, kai aš buvau geroje formoje ir leidau citatą po citatos iš "Metafizikos klimato", valgiau burgundiškus kulnelius su šparagais. Pagaliau aš pradėjau cituoti pagal apetitą ir pajėgumą suvalgyti.

Borisas, būdamas, kaip jau minėta, kietas kaulas, niekada manęs restoranan nevedė. Pirkimu ir virimu turėjau pats pasirūpinti. Tomis dienomis, kada jis būdavo manimi labiau patenkintas, vakarieniškas iš-

spausdavo dvidešimt frankų; kitais atvejais — tarp dešimties ir penkiolikos.

Žinoma, aš visada šiek tiek nusukdavau. Aš pažinojau krautuvinius ir žinojau, kaip pirkti. Pas mėsininką visada imdavau dvi mėsos rūšis. Sau paprastai paimdavau stieką arba avenos, Borisui — gabalą arklienos. Jis niekad nepastebėjo skirtumo. Tas jo bruožas man patiko. Smaguriautojų požiūriu, jis buvo tikras šventasis. Ir neturėjo gomurio vynu. Geras burgundas negalėjo jo taip sužavėti, kaip žąsies šlaunelė tinkamu metu.

Kurį laiką viskasėjo gerai, ir aš storėjau ir apvalėjau iš savo gudrumo. Nelaimė, žmogui reikia ne tik pavalgyti, bet ir šiek tiek grynų pinigų. Tų, kuriuos nusukdavau, užtekdamas cigaretėms, tačiau savaitės pabaigoje pradėjau rūpintis skalbinių sąskaita. Už skalbimą negali likti skolingas, kaip už dujas.

Mano sąskaita nebuvo tokia jau aukšta, tik dvidešimt penki frankai. Aš pasibeldžiau pas Borisą ir paklausiau jį tarp kita ko, ar jis negalėtų man paskolinti dvidešimt penkis frankus. Jis sakė, lengvai galėtų, jei norėtų, bet nenorėjo. Jis išvedžiojo, jog mes esą pergeri draugai, kad dėl pinigų kiltų tarp mūsų nesusipratimų. Jis išdrožė man ilgą paskaitą apie skolinimų ir paskolų kenksmingumą ir taip toliau.

Aš nuėjau viršun į savo kambarį, kad tą reikalą apgalvočiau. Tą vakarą aš nepasibeldžiau pas Borisą. Dar turėjau šiek tiek spaghetti ir juos išsiviriau. Aš tikėjau, kad Borisas manęs pasiges ir jausis vienišas bei apleistas.

Kodėl jūs vakar vakare neatėjote? — paklause jis, kai susitikome pusryčiams jo bute. — Aš galvojau jus paimti į "Lape-reuse", o vėliau į kiną.

Šią gudrybę aš žinojau. Jis visada norė-

davęs mane karališkai pavaišinti, kada aš nepasirodydavau.

— Gaila, — atsakiau lengvabūdiškai. — Man reikėjo vakarą praleisti su mano bičiule Josephine Baker. Paskutiniu metu ją buvau gerokai primiršęs. Tarp kita ko, — pridūriau, stengdamasis sulaikyti žiovulį, — ar nenorite uždirbti porą šimtų dolerių?

Borisas turėjo dvi puses. Iš vienos pusės jis buvo nuobodus, smulkmeniškas pseudo-filosofas, kuris ištisomis valandomis sėdėdavo užmūrštą lotynų autorių kopijuodamas, iš kitos gi — šykštus, nepasotinamas, godus niekšas, kurį buvau nusistatęs tol kankinti, kol jis manęs paprašys liautis.

— Ka, jūs man galite pasakyti, kaip porą šimtų dolerių uždirbti? Jei žinote kaip, kodėl pats neuždarbiaujate?

— Na, tam reikia trupučio kapitalo, — ramiai pasakiau. — Mano paties banko sąskaita šiuo metu yra gerokai sumulėjusi. Tačiau nėra jokios priežasties, dėl kurios aš nesutikčiau drauge uždarbiauti. Pagaliau juk mes esame draugai, ar ne?

Jo akyse žybtelėjo nepasitikėjimas.

— Na, sakykite, — sušuko.

— Nueikite pas savo biržos maklerį ir nupirkite šimtą Jungtinės Dujų Bendrovės akcijų. Jos rytoj pakils dviem punktais.

Borisas garsiai nusijuokė.

— Akcijų, akcijų! — sušuko. — Ka jūs išmanote apie akcijas! Klausyk, Michaeli, aš pažįstu tą biznį ir žinau, kad ten nieko negalima uždirbti. Ar nedalyvavau jame 1929 metais? Ar nepradau tada viso turto? Tai, ko apie akcijų prekybą nežinau — ir nėra žinojimo verta. Rankas tolyn nuo akcijų!

— Nesijaudinkite, — pasakiau nuramin-damas. — Aš tik pagalvojau, kad du šimtai dolerių jums praverstų, tačiau, žinoma, jūs

nebūtinai turite to patarimo klausyti. Negalvokite apie tai.

Bet Borisui tai nebuvo taip jau papras-ta. Jis turėjo užtektinai pinigų, kad galėtų visą likusį gyvenimą ramiai praleisti, tačiau instinktas, daugiau jų prisiglemžti, jame at-gijo. Jis buvo regimai susijaudinęs ir sakė:

— Kodėl jūs mane raminate? Kodėl aš turėčiau leisti į riziką dėl poros šimtų do-larpalaikių? Aš tenorių, kad jūs nekaltėtu-mėte apie biržą, nes tai mane nervina. Be ki-ta ko, iš kur jūs galite žinoti, kad dujų akci-jos rytoj pakils dviem punktais? Iš kur jūs gaunate savo slaptas informacijas? Net pats Rockefelleris negalėtų to išpranašauti. O gal jūs esate koks nors aiškiaregis?

— Gana, Borisai, nusiraminkite, — ta-riau. — Man gaila, kad aš jums apie tai kal-bėjau. Tikrai, nesijaudinkite.

Bet kaip jūs galite žinoti apie rytdie-nos akcijų būklę? — spyrėsi jis. — Jei tai galėtumėte, Michaeli, ak, jūs būtumėte tur-tingas žmogus. Sakykite man, Michaeli, ką jūs apie tai žinote?

Žinoma, aš jam nepasakiau, kad aš iš viso apie tai nieko neišmanau. Viena, ką aš apie biržą žinojau, buvo tai, ką kiekvienas žino, būtent, kad akcijos arba krinta arba kyla. Perspektyvos vienodos. Ir aš neturėjau ko prarasti. Jei Jungtinės Dujų Bendrovės kitą dieną pakils dviem punktais, kaip aš teigiau, ir Borisas bus jų nepirkęs, jis kar-čiai gailsės. Jei gi jos kris šešiais punktais, ir jis bus jų pirkęs, tada jis gailsės dar kar-čiau. Abi galimybės pasieks savo tikslą. Bo-riso nervų labiau niekas neįtemps.

— Aš tik atsitiktinai žinau, kad Jungti-nės Dujų Bendrovės akcijos rytoj kils, — pastebėjau paslaptiškai.

— Nutilkite! — grubiai sušuko jis. (Bus daugiau)

AR ŽINAI?

Europa sunaudoja daugiau kviečių, negu jų pagamina.

Havajuose yra per 100 salų, bet tik septyniose gyvena žmonės.

Arti milijono mokinių krašte eina mokyklon pamainomis dėl patalpų trūkumo.

Kalifornijoje prikasama aukso daugiau, nei kurioj kitoj JA Valstybėj.

Rusija pardavė Amerikai Aliaską 1869 metais už 7.2 mil. dolerių.

Japonijoje kas mėnuo pagami-nama apie 100,000 foto aparatų. Daugiau kaip 40% eksportuoja-ma.

Vieno banknoto gamyba, įskai-tant darbą ir medžiagą, valdžiai kainuoja 8/10 cento.

Karabių jūroje, Antilų salų grupėje yra Arubos sala (179 kv. km., 50,000 gyv.), priklausanti Olandijai. Kraštui aprūpinti geriamu vandeniu, pradėta statyti didžiausia pasaulyje imonė jūros vandeniu destiliuoti. Imonė kainuos apie 10 mil. do-lerių.

Kandžių prieauglius, išsivys-tęs iš vieno kiaušinėlio metų bė-gyje, per tą patį laiką tarpą gali sunaikinti iki 92 svarų vilnos.

Tik trys pastatai krašte yra pasipuošę Amerikos vėliava išti-są parą: Kapitolis, Senato rūmai ir Kongreso rūmai.

1957 metais alkoholiniais gė-rimams JAV gyventojai išleido po \$60 nuo galvos (virš 173 mi-lijonai gyventojų). Tokia suma yra daugiau, negu gauna meti-no uždarbio nuo galvos viso ket-virtalio pasaulio žmonės, gyve-ną skurdžiose šalyse.

Knygų Amerikoje išleidžiama kasmet šimtais milijonų tiražų. Jas skaito tik 29 nuosimčiai skaitytojų. Nežiūrint milžiniško visokių knygų pigaus spausdini-mo, 61 nuosimtis Amerikos su-augusių žmonių neskaity jokios kitos knygos, kaip tik bibliją.

IZ. VASILIŪNO KONCERTAI KILNIAM TIKSLUI

Žymusis mūsų smuikinininkas Izidorius Vasyliūnas pasigavo didžiulį reitingą Lietuvos kompozitorių kūriniais leisti. Jo auka tam tikslui — jo smuiko koncertai Amerikos lietuvių kolonijose. Smuikinininkas už savo triušą ir vargą atsisako asmeninio atlyginimo, teprašydamas padengti tik kelionės išlaidas.

Pirmąjį tokį koncertą Iz. Vasyliūnas surengė balandžio 20 d. So. Bostono Aukšt. Mokyklos didžiojo salėje. Koncerto programą sudarė trys smuiko sonatos — L. van Beethoveno Sonata A dur, op. 30 Nr. 1, Kazio Viktoro Banaicio Sonata D mol ir Edvardo Griego Sonata C mol, op. 45.

Kiek santūriau ir mažiau nuotaikingai praskambėjo Beethovenas, bet užtat K. V. Banaicio ir Edv. Griego kūrinių buvo pasimokymui su giliu įsijautimu, laisvai ir jaudinančiai.

Smuikinininkas Iz. Vasyliūnas, atrodo, savo prigimtimi yra lyrikas, todėl jo smuiko tonas yra išieskotas švelnus, kiekviena muzikinė frazė įsivynta. Jo koncertas Bostone buvo tikrai graži ir turininga muzikinė popietė.

Malonu pažymėti, kad Vytenis M. Vasyliūnas, palydėjęs savo tėvo koncertą fortepijonu, regimai auga ir bręsta kaip akompaniatorius.

Pats Iz. Vasyliūnas apie savo sumanymą šitaip pasisako:

"Labiausiai užmirštas mūsų kultūros baras yra aukštoji mūsų muzikos kūryba — simfonijos, simfoninės poemos, kamerinės muzika. Kaip tik tai, kas sudaro mūsų muzikinės kultūros svarbiausią dalį. Mūsų nepriklausoma valstybė buvo jauna. Turėdama tūkstančius įvairiausių gyvenimo problemų, ji tiesiog nesusikubo šios srities sutvarkyti, nors pradžia jau ir buvo padaryta. Muzikinės kultūros ji neapleido: ji išugdė gabius ir kūrybingų muzikos kūrėjų stiprią grandį, kurie sukūrė didžiulį muzikinės kultūros lobį, ir tebekuria.

Civilizuotame tautos gyvenime muzika yra vienas gražiausių tautos kultūros žiedų. Tautai išsiblaškius po visą pasaulį, deja, šiam tautos žiedui yra pakirstos pagrindinės sąlygos gyvuoti. Kūrėjams vargstant ir rūpinantis kasdieniu pragyvenimu, su jais vargsta ir visa jų kūryba. Ne tik platūs pasaulis, bet ir mūsų pačių naujos kartos nieko nežinojusi apie mūsų muzikinę kūrybą. Noriu ypač pabrėžti, kad ši kūryba ima viso mūsų nepriklausomo laikotarpio pastangas. Visa, ką tuomet sukūrėm, ar ką išugdėm ir dabar dar kuriam, — visa yra palikla likimui. Tai, kol dar nevelu, reikia muzikos kūrinių išleidimą organizuoti.

Mano planas paprastas ir konkretus. Kiekviename didesniame ir net mažesniame mūsų kolonijose mieste rengiu savo koncertus be jokio atlyginimo, prašydamas gražinti tik kelionės išlaidas. Koncertas turi būti ruošiamas tokiais pagrindais, kokiais ruošiami kiti parengimai, kada norima surinkti lėšų — su plačiu komitetu, su nuosirdžiu ir gausiu bilietų platinimo būreliu, su visu organizacijų talka. Gerai atliktas koncertas gali duoti ir per tūkstančių pelno, — taigi du mažesni kūrinių jau būtų galima išleisti. Pinigai iš karto būtų siunčiami į leidyklą be jokių tarpininkų. Aukštesnių vertybių nešimas visuomenei nėra jos bausmė, bet palaima. Mano koncertas būtų tik kukli atnaša klausytojams atlyginti už auką gaidoms leisti, tik aktyvas lėšoms surinkti. Apvažiavus bent dešimtį didesnių kolonijų, su reikalu gaidoms leisti būtų gerokai į priekį pasistūmėta.

Ką mes turėtume leisti? Štai pagrindinis kūrėjų ir jų kūrinių sąrašas: Kazio Viktoro Banaicio: 1) Sonata smuikui ir forte-

pijonui; 2) "Lietuvos idilijos" — trio klarnetui, smuikui ir arfai; 3) Kanonų rinkinys fortepijonui; 4) Operos "Jūratė ir Kastytis" klaviras ir partitūra. Juoliaus Gaidelio: 1) Sonata smuikui ir fortepijonui; 2-5) Keturi styginiai kvartetai; 6) Kvintetas pučiamiesiems; 7-9) Simfonijos No. 3, 4 ir 5; 10-12) Simfoninės poemos "Jūratė ir Kastytis", "Aliarmas", ir "Gedimino sapnas"; 13) "Giesmė apie Gediminą" — oratorija solo balsams, vyrų chorui ir orkestrui. Jeronimo Kačinsko: 1) Styginis kvartetas; 2) "Lento" styginiam orkestrui; 3) "Atpirkimo mistėrija" simfoninis veikalas; 4) "Giesmė į šviesą" simfoninė poema; 5) Septetas; 6) "Atspindžiai" fortepijonui. Vlado Jakubėno: 1) Styginis kvartetas; 2) "Miško šventė" suita simfoniam orkestrui; 3-4) Simfonijos No. 2 ir 3. Stasio Šimkaus operos "Pagirėnai" klaviras ir partitūra.

Toks yra mano planas. Jis nereikalingas nei ilgų svarstymų, nei susirinkimų, o tik talkos. Kiekvienas koncertas, gerai suorganizuotas, duoda konkrečių vaisių — veikalas išleidžiamas. Dieve padėk šiam sumanymui įvykti; ir mes turėsime savo muzikinį lobį išgelbėtą!"

Iz. Vasyliūnas pradinį įnašą į čia minimą fondą liet. kompozitorių kūriniams leisti įnešė savo koncertu Bostone. Atrodo, šios

jo minties turėtų pasigauti Liet. Bendruomenės skyrių valdybos. Pasitelkusios kitas veiklesnes organizacijas, jos galėtų Iz. Vasyliūno koncertus surengti beveik visose JAV lietuvių kolonijose. Svarbu tik pajudinti žemę, pajudinti moteris ir vyrus, labai svarbu mums visiems įsiamąninti, kad savo kultūros ugdymui nėra perbrangi jokia auka.

Iš tikro, negi mes galime norėti, kad įvairūs simfoniniai orkestrai, operų teatrai, kameriniai ansambliai ir atskiri solistai ieškotų mūsų kompozitorių per adresų biurą? Jeigu liet. muzikos kūrėjai vis dar nepatenka į tarptautinių koncertų programą, tai visų pirma tik todėl, kad jų kūrinių tebedūli rankraščiuose.

Smuikinininko Iz. Vasyliūno žodis tartas laiku. Reikia tik pasistengti, kad jis taptų kūnu.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, krepkitės P. J. KERŠIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS,
609 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAin 1-1773
Rezidencija: PENINSULA 252

BROOKLYN

ST. BUTKAUS PAGERBIMAS

Balandžio 19 d. Piliėčių Klubos svetainėje, įvyko Stasio Butkaus pagerbimo vakaras. Apie šį asmenį jau buvo rašyta laikraščiuose, pasirodžius jo atsiminimų knygai, "Vyrai Gedimino kalne". Jis buvo vienas iš pirmųjų Lietuvos kariuomenės savanorių ir vienas iš tų kelių, kurie pirmi iškėlė Lietuvos vėliavą Gedimino kalne, Vilniuje.

Šiame jam pagerbti surengtame vakarelyje dalyvavo gerokas skaičius svečių. Už garbės stalo sėdėjo gen. Liet. Konsulas P. J. Budrys, vicekonsulas A. Simutis, pats vakaro svečias St. Butkus, garbės pirm. J. Ginkus. Vakara pravedė J. Valakas.

Svečių tarpe matėsi: prof. J. Puzinas, p.p. Tankūnai iš Philadelphia, p.p. Kariai iš Bridgeport, Conn. Buvo prisistoję sveikinimų ir iš toliau.

Ilgosnę paskaitą apie jubilatą skaitė "Kario" redaktorius Z. Raulinaitis, apibūdindamas Stasio Butkaus nuopelnus kovose dėl Lietuvos laisvės. Buvęs Liet. kariuomenės savanoris, ats. kpt. Petras Jurgėla savo kalboje prisiminė anų laikų kovas, kuriose teko dalyvauti St. Butkui, ir apdovanojo jubilatą Lietuvių Legijono Amerikoje medaliu. Vakarą rengėjai įteikė jam kuklią dovanėlę: iš medžio išdrožtą Gedimino pilį su legendiniu Geležiniu Vilku.

Šiai programos daliai pasibaigus, svečiai buvo pakviesti už-

kandžiams. Jų metu, buvo tęsiama linksmoji programos dalis su sveikinimais ir dainomis. Atsižvelgiant į Lenkijoje gyvenančių mūsų tautiečių prašymą paremti jų veiklą, ir prof. J. Puzinui tai reikala aiškiau nušviestus, aukų rinkėjai p. B. Spudienė ir K. Bačasauskas surinko 86 dol.

Vakaras baigėsi smagioje nuotaikoje, sugiedojus jubilatui ilgiausių metų.

SKAUTAI

• LSS Pirmijos nutarimu į paskaitininko laipsnį pakelti: E. Banevičienė, J. Baublys, R. Bruzinskienė, Z. Černeckaitė, D. Čižauskienė, M. Dabrickaitė, D. Dulaitis, V. Fidleris, A. Kličius, G. Kovaitė, D. Lukošūnaitė, J. Merkeliš, A. Mickevičius, I. Nenortienė, M. Osinaitė, R. Povilaitis, kun. J. Raibuzis, S. J. J. Stašaitis, P. Stelmokas, V. Strolia ir G. Šernas.

• I skautininko laipsnį pakelti: A. Bakaitis, A. Banevičius, O. Gešventas, I. Laisvėnaitė, E. Vengiankas ir E. Vilkas.

• Vyresniojo skautininko laipsnį: K. Aglinskas, V. Petukauskas ir O. Rozniekienė.

• Pereitą kadenciją Liet. Skautų Seserijai vadovavusi vyr. sktn. O. Zailskienė apdovanota aukščiausiu Lietuvos skautijos garbės ženklu — **Geležinio Vilko ordinu**.

Padėkos ordinu apdovanoti: L. Čepienė, K. Kodatienė ir A. Matonis.

Lelijos ordinu — A. Banionis, L. Eimantas, D. Fidlerienė, V. Nenortas ir E. Putvytė.

• LSS Tiekimo Skyriuje gauti: sk. vyčio ženkleliai — \$0.75, skauto lelijelės — \$0.50, metinės ir penkmečio žvaigždutės — \$0.30, taut. trikampis skydas — \$0.30 ir reprezentacinis anglų kalba leidinys apie Lietuvos skautiją — "White Badge" — \$1.25. Užsakymus siųsti: A. Augustinas, 4612 So. California Ave., Chicago 32, Illinois.

• LSS Pirmija patvirtino šios vasaros Tautinei Stovyklai pasirinktą vietą ir laiką: Highland State Recreation Area, Mich., — rugpjūčio 15-30 d. IV TS viršininku skiriamas v. s. Pranas Karalius ir jo pavaduotoju kviečiamas ps. Antanas Banionis. Seserijos ir Brolijos stovyklų vadovybes sudarys abu Vyriausieji Skautininkai.

• LSS Pirmijos nutarimu, įsteigtas Liet. Skautų S-gos Ūkio Skyrius, kurio pirminis uždavinys bus suorganizuoti ženklių, ordinų ir medalių bei juostelių gamybą. Ūkio skyriaus vedėju paskirtas ps. Pr. Pakalniškis, o jo pavaduotoju ps. Kęstutis K. Pažemėnas.

Anksčiau veikusi S-gos Ūkio komisija likviduojama. Jos pirm. v. s. M. Jurkšas įgaliojamas paruošti pilną k-jos apyskaitą ir perduoti S-gos Kontrolės k-jai kartu su visomis tos k-jos bylomis ir medžiaga.

• "Sk. Aido" 1957-58 m. v. jaus komisija, atsižvelgdama į tai, kad jūrų skautų Baltijos Jūros tuntas Chicagoje, savo iniciatyva pravedęs labai sėkmingą "Sk. A." platinimą, paskelbė šį tuntą 1958 m. — Lietuvių Sk. S-gos Jubiliejinį metų "Skautų Aido" garbės leidėju. Tame tunte ir artimųjų bičiulių tarpe surinktos 88 paprastos ir 3 garbės prenumeratos, kas sudaro visą 100% užsisiųsių. Šiam vajui Baltijos Jūros tunte vadovavo s. Bronius Gurėnas.

MARGUTIS

vra pats seniausias Amerikos vietinių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill. MARGUČIO metinė prenumera \$3.00.

Peenemiundės baltieji pirštai

WASHINGTONO IR MASKVOS LENKTYNĖS

Pusė metų pavėluota

Po lemiamo amerikiečių šarvučių junginių prasižėmimo ties Avranch, alijantų armijos sudarė mirtiną žiedą apie V. ginklų šaudymo sritį.

Paryžius kritęs, Vokiečių daliniai nesulaikant traukiasi atgal. V-1 ir V-2 tiekimas sustoja. Geležinkelio tinklas sudaužytas. Ilgose, besitraukiančiose kolonose, matosi ir specialūs V-1 bei V-2 sunkvežimiai. "Baltieji Peenemiundės pirštai" tebuvo trumpą laiką veiksmingas ginklas.

Nuo invazijos iki karo pabaigos į Angliją ir keletą miestų kontinente buvo iššauta V-2 3065 ir V-1 8014. Vien Londone nuo raketos ir sparnuotosios bombos žuvo 70,000 žmonių.

Gruodžio 16-tą raketą sukelė viena iš didžiausių katastrofų karo istorijoje. V-2, šešių tūkstančių kilometrų į valandą greičiu, seanso metu pataikė į amerikiečių fronto kiną. Ir devyni šimtai karių mirė.

Tai didžiausias žuvusių skaičius nuo vieno šovinio iki Hiroshimos bombos. Bet V-2 pagaminta pusė metų pervėlai. Generolas Eisenhower savo knygoje "Kryžiaus karas Europoje" rašo: — Jei būtų galėję V. ginklus pagaminti pusė metų anksčiau, invazija būtų nepasisekusi, nes šie ginklai būtų sutrukę alijantų pajėgų sutrukimą pietinėje Anglijoje.

Taip pat visi kiti Peenemiundėje suprojektuoti planai pavėluoti. Mokslininkų smegenyse V-2 yra jau veik pamirštas. Formulę laiptais jie kopja vis aukščiau į naujus horizontus.

Po A4 (tai V-2) projektuojama A4b, — sparnuota V-2. Šitas A4b atrodo lyg artilerijos šovinio ir lėktuvo junginys. Didele kampu į užpakalį atlenktų sparnų pagalba raketą turėjo išnaudoti atmosferos oro sluoksnį ir pasiekti daug didesnį atstumą. Šis A4b, vėl, tebuvo "protėvis" planuojamos tarpkontinentinės raketos A9/A10, kuri išsystydama kelis milijonus PS, būtų galėjusi nunešti vieną toną sprogstamos medžiagos iki New Yorko. Projektai, anuomet sugalvoti, apskaičiuoti ir iš dalies įvykdyti, — šiandien jau realizuoti.

Peenemiundė evokuoja

Peenemiundės paskutinės dienos artėja. 1945 m. sausio mėn. jau girdisi patrankų dundysios nuo Oderio upės. Generolas Kammler įsako Peenemiundę evakuoti. Įsakymas skamba:

— Persikelti į "Kammler kunigaikštiją". — "Kunigaikštija Kammler" buvo slaptyvėdė Harco kalnams. Ten jau senai stovėjo įrengti ir veikę požeminiai fabrikai, įvairios dirbtuvės.

Pagal Kammler norą, visa pietinė Harco sritis turėjo būti priešlėktuvine artilerija ir naikintuvais taip sustiprinta, kad joks priešas neįstengtų ten įsiveržti. Svajota iš čia vėl išvaduoti Vokietiją. Tad kelta į šią sritį viskas, kas tik turėjo reikšmės, kas buvo svarbu, vertinga.

Čia gaminama "Vežiai" — specialūs varikliai lėktuvams naikintuvams. Čia toliau dirbama prie "Taifūno" — nepaprastai veiksmingos priešlėktuvinės raketos. Čia, kalkių kasyklose, montuojamos ir V-2. Su tais trim ginklais tikimasi iš savo žemės išvyti priešą. Be to, čia pradėta statyti hidravimo aparatai, iš anglies gaminantieji skystą kurą.

Peenemiundėje sunaikinami visi nuorašai. Ką galima supakuoti — supakuojama. Ko negalima paimti — apipilama smalkiais degančiais raketomis skirtu kuru. Azotinės rūgšties ir alkoholio tankinių vagonų liepsnos šviečia Usedom saloje. Tai yra vieno karo istorijos skyriaus pabaiga.

Laikosi slapta!

"Your mission is top secret!" — mėlynom raidėm atspausdinta ant rašto, kurį Pentagono pasirašo armijos majoras J. P. Hamill. Tai pakvitavimas gauto slapto įsakymo Nr. 1067.

Pulkininkas Toftoy užantspaudotame voke perduoda jį majorui Hamill. Gavėjas generolas Eisenhower. Jame karo ministerija "pataria" vyriausiajam alijantų pajėgų vadui, žygiuojant per Vokietiją, stropiai rinkti visus mokslinės vertės dokumentus apie vokiečių slaptuosius ginklus.

Majoras Hamill yra vieno tokio ieškotojų dalinio vadovas. Jo uždavinys ypatingai svarbus. Visomis priemonėmis jis turi pasistengti surasti karo grobį, kurs amerikiečiams yra bilijonų vertas.

Jau sekančią naktį Hamill specialusis dalinys su "Superfortress" nuskraidinamas Europon. Generolas Eisenhower tuoj jį pasiunčia šarvučių generolo Patton būstinėn.

Dalinys turi žygiuoti kartu su puolančių tankų dengiamas pradėti veikti kai tik bus pasiektas "objektas". Įsakyme Nr. 1067 kalbama apie Nordhausen Harco kalnuose.

Maždaug tuo pačiu laiku, kai majoras Hamill su įsakymu Nr. 1067 apleidžia Washingtoną, Kremlion prisistato pulkininkas leitenantas Vladimir Shabinsky. Sovietų karininkas priskiriamas naujai sudarytam "specialiam komitetui", kuriam vadovauja Georgi Malenkov.

Pulkininkas leitenantas Shabinsky, su keletu parinktų asmenų, turi neatidėliojamai vykti frontan. Kai tik Raudonoji Armija peržengs Vokietijos sieną, jis nieko nelaukdamas, maršalo žukovo priekinių tankų apsaugoje, privalo įvykdyti duotą uždavinį. Šis gi skamba: "Visomis priemonėmis surinkti vokiečių V-1 ir V-2 konstruktorius, raketas, planus". Ir Maskva nori turėti svarbiausiąjį antrojo pasaulinio karo grobį.

Amerikiečiai nustumba

1945 m. balandžio 11 d. sunkūs debesys slenka Harco kalnų viršūnėmis. Smulkus lietus sujaukė smėlio kelius pušynuose, dešiniame Unstrut upės krante. Placios amerikiečių Sherman tankų grandinės malasi sau kelią per miško prakirtas. Pasipriešinimo nėra. Amerikiečiai važiuoja į pergales susitikimą su sovietais, į Barby, prie Elbės. Per Sangerhausen stumiamasi Stolberg link.

Staiga miške, tarp medžių, pasirodo keletas vyrų. Visi apsirengę kalinių rūbais. Tai svetimačiai darbininkai iš Nordhausen baudžiamosios darbo stovyklos. Vienas iš jų gerai kalba angliskai ir ką tai aiškina amerikiečiams. Vis girdisi žodis "Nordhausen".

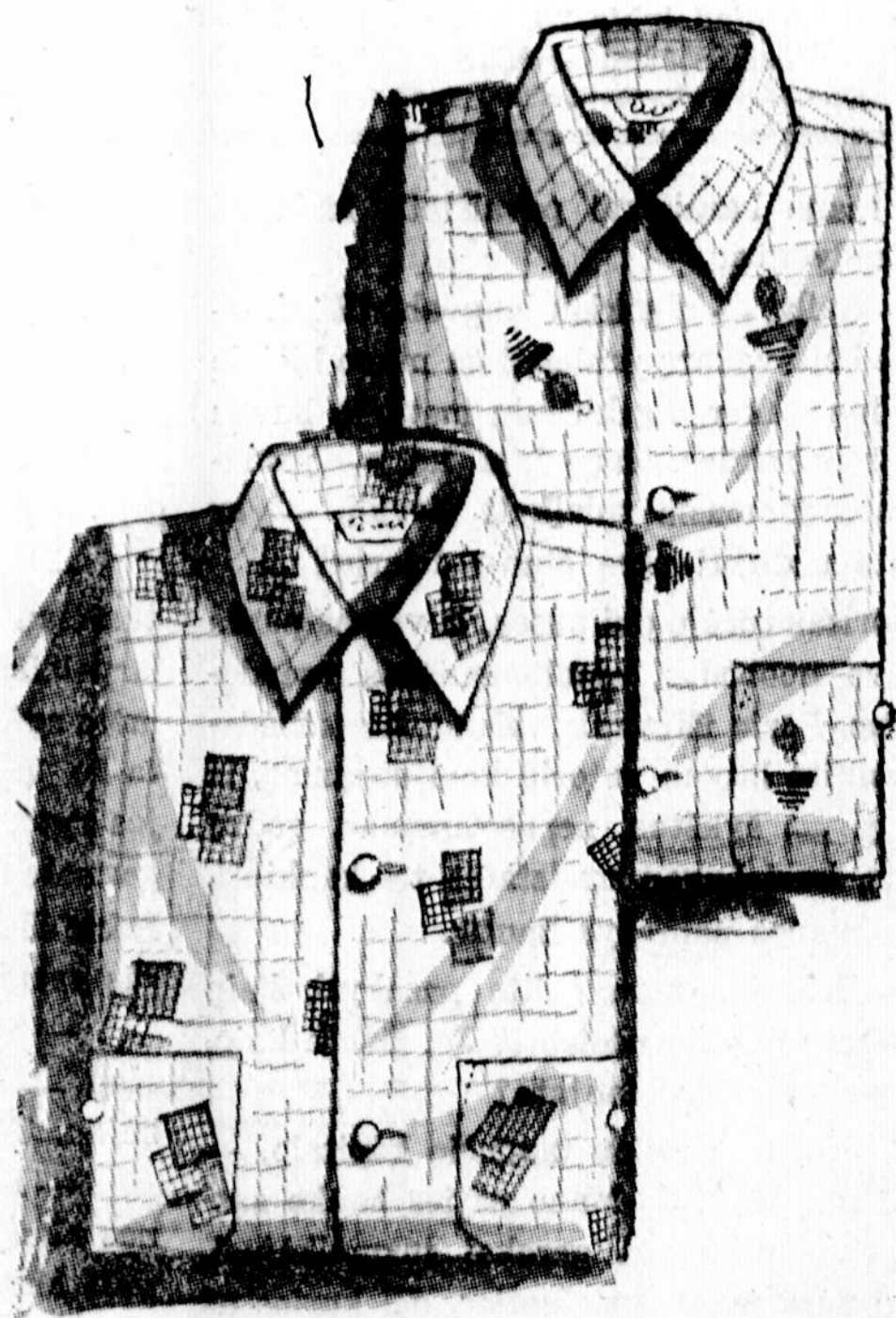
Pulkininkas Wellborn išlipa iš savo komandos tanko. Ką jis girdi yra neįtikėtina. Trumpai pasitariama su kitais junginio

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

the MAY CO'S 2 BASEMENT stores

Pardavimas! Vyriski geros kokybės trumpom rankovėm medvilniniai

Sportiniai marškiniai

REGULIARIAI 1.69

3 už 3.75

arba po 1.29

Nuostabi naujų pavasarių puikios kokybės, trumpom rankovėm sportinių marškinių kolekcija, męstamų spalvų ir marginio. Visi gražiai pasiūti, patogiai sukirpti. Maži, vidutiniai ir dideli. Pamatyk mūsų pilną kolekciją pirmadienį. Pirk dabar ateičiai, kol galioja žemos kainos. Maži, vidutiniai ir dideli.

Užsakymai paštu ir telefonu išpildomi.

*Sauk Cherry 1-3000

The May Co.'s Basement,
Men's Furnishings Department
Downtown and On the Heights

VYRŲ RAYON GABARDINE
SKALBK IR NEŠIOK

KELNĖS \$5

Populiarios, lengvos "skalbk ir nešio" Rayon gabardine kelnės su nyloso kišenėmis ir juosmeniu. Puikiai pasiūti ir labai patogios. Navy, mėlynos, rusvos, pilkos ir Charcoal pilkos spalvų. Jūs norėsite kelių porų už tą naują žemą kainą. Juosmens dydžiai 29 iki 42.

The May Co.'s Basement, Men's Clothing Department
Downtown and On the Heights

Čiurlionio Ansamblis dainuos ir Clevelande

ARBA
PASAKA, VEIDRODIS, ŠIRDYS ir MELAS

Tiesos, kurias reikia tikėti, gu nebūsi koncerte, geriau nei nepažvelk į mane".

1. Čiurlionio Ansamblis tikrai koncertuos mūsų mieste.
2. Gegužės 4 d. 7 v. vak. reikia būti sveikam, blaiviam ir vietoje.
3. Severance Chamber Music Hall salė maža, kas iš anksto bilietų neapsirūpins, grįš namo nuo durų, save žiopiui pravedžiuodamas.
4. Bilietai išmintingiesiems iš anksto parduodami: Dirvoje, Spaudos Kioske ir pas V. Urbaitį (tel. UL 1-0626).

Pasaka

Ji jau buvo virtus gyvenimu ir vaiksčiodavo iš lūpų į lūpas, raukšlėta, lyg šykštuolio doleris. Prasiždėdavo skundais: daug darbo — mažai laiko. Ir baigdavos: "Mūsų žmogus samanom apžėlė. Bet 1958 m. vasario 22 d. Chicagoje gyvenimas vėl pasaka virto. Lietuvos žmogus vėl užmiršo darbą ir susigraibė laiką. Čiurlionio koncertą nei pusės netilpo, kiek buvo atguzėję. Patekusieji rodė seniai beregėtą džiaugsmingą dvasią, plocdami iki sutinimo ir bisuodami iki užkimimo. Čiurlioniečių pasaka buvo atgimus, kad nesibaigtų vestuvių puotoje, o būtų parvežta namo ir, nauju žodžiu išdailinta savo miesto žmogui padainuota.

Veidrodis

"Veidrodi, veidrodi, kas yra gražiausia visame pasauly?"
Ir atsakys veidrodis: "Nežinau. Pats būk sekmadienį Čiurlionio Ansamblio koncerte. Gal tau labiausiai patiks spalvingasis humoro kupinas "Melnikas". Arba vyrų vakarinio ilgesiu glostanti "Lopsinė". O tikriausiai niekad neužmirši Klaipėdos baladės, kupinos geismų, jaunos meilės ir likimo šauksmo, muz. A. Mikulskio naujai apdorotos, su solistais, kanklėmis ir sodriu mišruoju choru.

Programa visa nauja. Daug naujų dainų, neseniai iš gimtosios žemės nusiklausytų. Sunku apskaičiuoti, kiek daug dirigento Mikulskio dirbta, dainas charmonizuojančias, solistus, chorą ir kanklininkes paruošiant, kiek daug viso ansamblio valios, širdies, ir vilčių į šitą pasirodymą saviesiems skirta".

Ir pasakys dar veidrodis: "Jei-

Širdys

Po Chicago koncerto spaudos žmogus rašė, kad "daug įvairumo ir grožio įliejo į ansamblių solistės: Aldona Stempuzienė ir Juzė Kristolaitytė. Kristolaitytės švelnus ir lyrinis balsas siekia dainos širdį. Aldona Stempuzienė... turi geros dainininkės ypatybes: švarią intonaciją ir įstojimo tikrumą, natūralumą ir plastišką tarimą, legato ir liniją — tai širdis dainavimo".

Abi solistės dalyvaus ir sekmadienio koncerte. Tikra, kad juodvi dainos ir dainavimo širdžių nebus praradusios anom laimėjimų valandom Chicagoje, o dideliu stropumu saugojusios savo miesto žmogui.

Melas

Jie sakė: geru žodžiu mus sutiko, o su gėlėmis ir naujais užkietimais mus išlydėjo Bostonas ir Torontas, Chicago ir Rochesteris, tik Clevelandui mes vis nekoki, tik jis mus suraukta kaktą sutinka ir palydi.

Atsakyčiau jiems: kad lyg ir neteisėybė. Kada jūsų laimėjimai kitur, nebus buvę ir mūsų laimėjimai? Kur būtų mūsų kuklumas, kad bent truputį nešauptume katučių ir bisų, kai mūsų pačių vaikai ir giminės, bičiuliai ir kaimynai mums dainuoja ir šoka? Bet kas turi prieštaisyti mūsų saviesiems tylią meilę ir tylius linkėjimus išmatuoti?

Jie sakė: parašyk, kad ir ši sekmadienį lipsime į sceną be didesnių vilčių ir nemokėsime užmiršti posakio, kad savam mieste pranašų nebūsi.

Atsakyčiau jiems: melas! Kada ir kur mes jūsų nelaikėme mūsų vardo atstovais ir žodžio skelbėjais? Kur jūsų viltytys gali būti stipresnės, negu savame mieste, kur jūs esate mes, ir mes esame jūs.

O tu, kurie nėra nei jūs, nei mes, neteks nei koncerte sutikti. Jie jau nei vilčių nesugrąš, nei pranašų nenužudys.

Vmrs.

Ar įstoja į
VILTIES
draugiją?

PENKTADIENI, 8 VAL. VAK.

RENGIAMAS

VAKARAS

Susipažinti su lietuviais kandidatais į Ohio valdžios įstaigas.

DAINUOJA AŽUOLŲ OKTETAS

ĮEJIMAS NEMOKAMAS

BUS SERVUOJAMAS ALUS NEMOKAMAI.

KVIECIAME VIUS ATSLANKYTI IR PARODYTI LIETUVISKĄ SOLIDARUMĄ.

American Lithuanian Civic Association

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

gegužės mėn. 4 d., sekmadienį, 7 val. vak.

SEVERANCE CHAMBER MUSIC HALL

11001 Euclid Ave.

NAUJA PROGRAMA

Dirigentas — **Alfonsas Mikulskis**, kanklių vadovė — **Ona Mikulskienė**, solistės — **Juzė Kristolaitytė** ir **Aldona Stempuzienė**.

Bilietai gaunami: Dirvoje, Spaudos Kioske, pas V. Urbaitį (telef. UL 1-0626) ir prie įėjimo.

SEKMINGA GUBERNATORIAUS O'NEILL RINKIMINIS KAMPANIJOS PRADŽIA

Prieš savaitę gubernatorių O'Neill buvo atvykęs į Clevelandą ir pradėjo 1958 metų rinkiminę kampaniją. Ta proga apie du tūkstančiai respublikonų buvo susirinkę į Masonic Temple paklausti gubernatoriaus kalbos.

Tarp kitų dalykų, gubernatorių paminėjo šiais laikais labai aktualų didėjančios bedarbės klausimą. Jis nurodė, kad Ohio valstybė turi 750 milijonų dolerių fondą viešiesiems darbams, kurie tuojau prasidės pilnu tempu ir tuo žymiai prisidės prie bedarbės sumažinimo.

Savo santūrioje kalboje jis paminėjo ir kitas aktualijas, kiek ilgiau sustodamas ties jaunuoju menės auklėjimu, kuriuo dabartinė administracija yra ypatingai susirūpinusi. Gubernatorių pabrėžė, kad jo dar 1956 metais užsibrėžti planai sėkmingai vykdomi ir kad jis juos tikisi pilnai įgyvendinti, jei ateinančiuose lapkričio rinkimuose Ohio gyventojai jam parodys tą patį pasitikėjimą, kurį jie jam parodė prieš dvejus metus.

Idomu konstatuoti faktą, kad gubernatorių visai nepuolė savo demokratų oponentų, nors pastarieji jį dažnai net demagogiškai apkaltina.

Po gubernatoriaus kalbėjo senatorius Brickeris, kuris ateinančiuose rinkimuose ir vėl kandidatuoja į senatą. Savo gvyoje ir energingose kalboje senatorius griežtai pasmerkė visus tuos, kurie laiks nuo laiko mėgina tvirtinti, kad bolševikai įvairiose srityse yra pralenkę amerikiečius. Anot jo, tai esanti didelė nesamone, nes vergų tauta niekuomet ir niekur negali pralenkti laisvės tradicijose išaugusios tautos. Visi bolševikų pasiekimai, įskaitant ir jų satelitą, yra pirkti milijonų vergų prakaitu ir baisiais kankinimais, taigi jie yra pirkti už tokia kainą, kurios laisvas žmogus niekuomet nesutiktų mokėti. Senatorius ragino savo tėvynainius nepasiduoti defetistinei dvasiai ir neprarasti tikėjimo į laisvę pagrįstos sistemos pranašumą ir jos galutinį triumfą.

Šitokios mintys pakėlė visų susirinkusiųjų nuotaiką ir suteikė gubernatoriaus O'Neill atsilankymui į Clevelandą iškilmingą pobūdį.

J. Smetona

Peter W. Urban,

Amerikoje gimęs (1908) ir Clevelande gyvenęs "Dirvos" bičiulis, gerai panaudoja abiejų kalbų mokėjimą ir pasitarnauja lietuvių, versdamas lietuvių lietuvių straipsnius į anglų kalbą.

"Lietuvių Dienų" kovo mėnesio numerį yra paskelbtas išverstas Dr. Z. Ivinskio "Lietuvos vaidmuo Europos istorijoje" (gaila, kad atspausdintane straipsnyje įvelta nemaža klaidų), dabar jis verčia buv. Lietuvos ministerio J. Audėno str. "Lietuvos ūkis", taip pat netrukus išeinančiame Lituans nu-

meryje bus atspausdintas jo išverstas Dr. Vorobiovo straipsnis apie Dobužinskį.

DIRVOS VAKARAS-KONCERTAS

įvyksta gegužės mėn. 24 d. Slovenian Auditorium salėje.

Programą išpildys televizijos dainininkas Arnoldas Voketaitis, rašytojas-humoristas Antanas Gustaitis ir kiti, kuriuos paskelbsime vėliau.

Visus clevelandiečius ir visus Dirvos skaitytojus kviečiame iš anksto tam vakarui-koncertui rengtis. Mes laukiame svečių ir iš toliau, nes tuo laiku keliai jau bus geri, o šeštadienio vakaras ilgas... Bus proga susitikti, pabendrauti, senas pažintis atnaujinti ir naujas sudaryti.

Bilietai jau parduodami Dirvoje. Apisrūpinkit iš anksto, kad turėtumėt geresnę vietą. Bilietų kainos po \$2.00, \$1.50 ir \$1.00.

Lojalumo parade,

įvykstančiam Clevelande, gegužės mėn. 1 d. (ketvirtadienį), lietuvių atstovaus keliolika tautiniai drabužiais pasipuošusios lietuviškos atviruose automobiliuose su atitinkamais plakatais. Organizuoja ALT skyrius. Paradui susirenkame prie Sv. Jurgio bažnyčios 6 val. vak. Informacijos reikalaus kreiptis į Edvardą Karnėną (ER 1-4732) ir P. Gruodį (PO 1-6508).

Istojo policijon

Tarp 90 naujų, priimtų policijon vyrų, pastaru laiku yra ir Povilas Gytis Motiejūnas, aktyviai veikias lietuvių jaunimo organizacijose.

Clevelando policijos sastatas turi būti 2,025, tačiau su išeinančiais ir pensija, mirštančiais ir pasitraukusiais, dabar yra 1,925. Netrukus vėl bus priimama daugiau naujų policininkų.

Juozas Jasaitis,

Pirmojo pasaulinio karo dalyvis mirė balandžio 5 d. Jis turėjo dvi seseris Shenandoah, Pa., tačiau smulkesnis jų adresas nežinomas. Prašoma kreiptis dėl smulkesnių žinių: Mrs. F. Vester, 1328 East 55 St., Cleveland 3, Ohio.

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruotų lietuvių karių atsiminimus iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

TORONTO

Lionei ir Vladui Nekrošiams ši ankstyvą pavasarį gandas, praskrisdamas pro Toronto, paliko dukrytę.

Vyt. Stočkus su žmona ir 3 vaikais, iš Brazilijos atsikėlė pas brolių Toronto, kur žada pastoviai kurtis.

Toronto arkivyskupijos projektuojamai senelių prieglaudai statyti, Priskelimo parapija surinko, vykdant vauj, \$4,856.90.

Lietuvos vadavimo reikams iš Vasario 16-sios parengimų: į Nepriklausomybės Fondą įnešta arti \$400.00, o Tautos Fondas, kaip teko patirti, turėjo tik nuotai lygiagrečiai būkime ir geri lietuviai.

P. V.

NAMŲ PASIRINKIMAS

Bayliss Ave. (priešais Sv. Jurgio bažnyčią). Dvieju šeimų namas labai gerame stovyje.

E. \$7 St. (tarp Superior ir Kosciuszko). Vienos šeimos namas. Du dideli garažai. Labai gerame stovyje.

Kosciuszko Ave. Trijų šeimų namas su pelninga krautuve. Du garažai.

Turime apartamentų pardavimui. Prieinamos kainos.

Edvardas Karnėnas
J. G. Oshen Realty & Insurance Service, 1141 Ansel Rd.
tel. SW 5-4808 arba namų ER 1-4732.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuė yra 1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus a būsit patenkinti

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgiėio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garšiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksate, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licenzijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue 936 East 185 St.
EN 1-1763 KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Kadencijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balyš GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Lietuvių sujudimas Chicagoje

Dėl Kongreso ir dėl Dirvos

VADOVAUJA INŽ. A. BAKŠYS. — PROJEKTUS RUOŠIA: DR. PAPLENAS, JUOZAS BACIŪNAS, DR. BIEŽIS IR TEODORAS BLINSTRUBAS. — KAZANAUSKAS TAIP PAT DALYVAUJA.

• Inž. A. Bakšys, ALT S-gos Chicago skyriaus pirmininkas, buvo suaukęs savo skyriaus narių visuotinį susirinkimą balandžio mėn. 20 d. Dariaus ir Girėno posto salėje. Buvo pateikta gan didelė darbo programa (per 10 problemų). Tačiau inž. Bakšiui labai apgalvotai ir sumaningai vadovaujant, visos problemos buvo pagrindiniai apsvaistytos.

• Dr. Paplenas, ALT S-gos vicepirmininkas, kalbėjo New Yorko kongreso reikalu. Jis pareiškė, kad apie Kongresą Dirvoje jau daug buvo rašyta ir dar bus rašoma, todėl tų reikalų nekartojasi. Jo išklausomoms mintims yra ALT S-gos centro valdybos svarstytos ir priimtos. Toliau Dr. Paplenas labai pabrėžė tai vaidmenį, kurį gali tekti Kongresui suvaidinti šiuo Sovietų Rusijos pavertosioms tautos labai pavojingą momentu. Čia pat Dr. Paplenas pridūrė, kad Kongresas nesims jokių žygių, kurie jau yra sėkmingai kitų lietuviškų organizacijų daromi. Paralelizmo bus išvengta.

• Juozas Baciūnas, Tabor Farm, Viltijos draugijos pirmininkas, labai itinaičiai kelė reikalą padaryti New Yorko Kongresą tarpkontinentiniu t. y. kviesti ir jį tautinės minties atstovus ne tik iš JAV ir Kanados, bet taip pat ir iš Pietų Amerikos, iš Australijos ir iš Europos. Juozas Baciūnas be to pastebėjo, kad kelionių finansavimo reikalą taip pat gal nebūtų per daug sunku sutvarkyti. Susirinkimas dėkingai šį pasiūlymą priėmė ir prašė valdybos rūpintis jo įgyvendinimu.

• Dr. Biežis, kaip ir visada, kėlė praktiškus sumanymus lietuvių ir tautiško ugdymo srityje. Svarbiausia, jis kvietė remti skautus, lankyti jų parengimus ir prisidėti aukomis. Taip pat siūlė patiems tautininkams ruošti nedidelio masto pobūvius, kurie duotų progos ir tautininkų šeimoms arčiau susipažinti. Tokie pobūviai galėtų taip pat sudaryti bent kiek lėšų ir skyriaus reikalams.

• Teodoras Blinstrubas, ALT S-gos centro valdybos sekretorius ir buvęs ALT Chicago skyriaus pirmininkas, karštai kvietė visus tautininkus uoliai stoti į lietuviškos kultūros ir visuomeninio darbo eiles. Šiuo momentu šimtaprocentiniai dalyvavę MB Tarybos rinkimuose.

• Inž. A. Bakšys, dideliu svoriu iškėlė Dirvos finansinio vjaus problemą ir pareiškė, kad Chicago tautininkai turi 100 procentiniai atlikti šitą garbės ir lietuviškumo pareigą. Chicagoje yra pats didžiausias ALT S-gos skyrius ir centro valdyba. Dirva daugiausiai reikalinga mūsų uždavinių atšiekimui. Todėl ir mūsų, čekagisčių įnašas į Dirvos finansinį vaju, turi būti proporcingalaus dydžio.

Bakšys pranešė, kad visi skyriaus nariai gaus specialius laiškučius finansinio vjaus reikalu ir tikisi, kad nė vienas vokas negrįš be čekio. Susirinkimas pritaričiai plojo.

Inž. Bakšys ir kiti susirinkimo dalyviai buvo iškėlę dar ir daugiau svarbių klausimų. Apie tai bus parašyta atskirai. Susirin-

kime dalyvavo nemažai impozantiškų lietuviškų asmenybių. Tik Dirvos korespondentas dar nesuspėjo visų asmeniškai pažinti. Todėl čia suminėsiu šį kartą tik tuos, kuriuos jau pažįstu. Dr. Bartkus (jo sūnus inž. Eugenijus Bartkus, ALT S-gos pirmininkas buvo išvykęs į Kaliforniją ir nedalyvavo. Taip pat nedalyvavo vicepirmininkas inž. Jukūnas. Jis buvo išvykęs organizaciniais reikalais). Advokatas Lapinskas, buv. konsulas Gaurilius, Mačiukienė, Petras Janulaitis.

Susirinkimas taip kūrybingai ir nenubodžiai praėjo, kad dalyviai visai nesiskubino skirstytis. Susėdę ar sustoję grupėmis ilgai dar šnekučiavo. Inž. Bakšys moka dirbti ir organizuoti.

Julius Šakelė

NAUJOJI SAMBŪRIO VALDYBA PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Liet. T. Akad. Sambūrio Chicago skyriaus buvęs pirm. inž. V. Mažeika kovo 12 d. Menininkų Klube sukvietė buvusios ir naujai išrinktos sambūrio valdybų posėdį. Dalyvavo beveik visi buvusios ir naujosios valdybos nariai.

Naujoji sambūrio valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Aleksandras Siliūnas, 6839 So. Rockwell St., PR 8-0149; vicepirm. Juozas Dauparas, 910 West 70th St., HU 8-4119; sekretorius Jonas Pročkas, 840 West 34 Pl., YA 7-3564; išdinininkas Stepas Trinkauskas, 2548 W. 69 St., RE 7-2141; valdybos narys Jonas Juodikis, 6219 So. Francisco St., PR 8-2890.

Senoji sambūrio valdyba perdavė naujai išd., visus dokumentus ir pareigas, sveikindama ir linkėdama naujai sambūrio valdybai sėkmės ir gražios ateities sambūriui.

J. Dauparas

KORPORACIJOS NEO LITHUANIA VALDYBŲ ŽINIAI

Gegužės mėn. 3 d. 2 val. po pietų Clevelande, 686 E. 120 St. (C. Modestavičiaus namuose) šaukiamas Korporacijos Neo Lithuania padalinių valdybų posėdis.

Korp. Neo Lithuania Valdyba

LYRIŠKI LAISKAI LIETUVOS KOMUNISTAMS

"Draugas" pradėjo spausdinti seriją laišku lietuviams komunistams Lietuvoje. Laiškų autorius — Ed. Turauskas, Prancūzija.

Idėja nebe visai originali. Buvo kada viestas J. Aisčio atsakymas J. Paleckiiui į kvietimą grįžti, buvo irgi viešas I. J. Seiniaus taiklus atsiliepimas į "michailovininkų" viešą kvietimą, buvo J. Kardelio viešas pareiškimas ir t.t. Šiuo atveju skirtumas yra tas, kad laišku atrodo lyg ir intymūs, kreipiami į tam tikrus adresatus be tarpininkų, ir bandoma su jais draugingoje dvasioje išsikalbėti eile klausimų.

Nepasakyta, ar tai tik tokia viešų straipsnių forma, ar tokie laišku iš tikrųjų kam nors ir Lietuva yra nusiūsti. Bet ir vienu ir kitu atveju tie laišku, jei ką ir pasieks, tai tik užgrūdintus "kremlininkus", tai yra viršūnėse ar arti viršūnių stovinčius kompartijos veikėjus (kaip tik į tokius ir kreipiama si).

O iš turinio atrodo, lyg laišku būtų skirti širdies gilumoje apsvylusiems komunistams, įsivėlusius į partijos pinkles ir nesugebantiems iš jų beįsispalinti. Laišku labai lyriški, persunkti pabrėžta užuojauta adresatams, be to, turi net ir prisigerinimo atspalvio. Jeigu jie ir patektų į kokio "svyruojančio" rankas, tai tas vistik be "kremlininkų" žinios neturės drąsos nei jų interpretuoti, nei į juos reaguoti. Todėl atrodo, kad tai lyrika ir prisigerinimas tegalės būti grūdai, nukritę ant plikos uolos...

Bet bene pati didžiausia tų laišku yda — jų autoriaus vardas. Maždaug tą patį, tegu ir kitais žodžiais, galėtų parašyti ir kiekvienas lietuvis, sąmoningai dabartinėmis sąlygomis negrįžtas Lietuvon. Bet Ed. Turauskas jau yra buvęs aukštas Lietuvos užsienių reikalų ministerijos pareigūnas. Berijos-Sierovo įstai-ga jam, be abejo, buvo numaičiusi likimą nei kiek neskirtin-gesni, kaip, sakysim, K. Bizauskui. Jis iš to likimo ištrūko, užtat buvo įrašytas į patį pirmąjį, viešai paskelbtą, sąrašą "išdavi-kų", baudžiamų išpiliatinimu ir turto konfiskavimu. Garsina-mos amnestijos straipsniai Ed. Turauskui netinka. Todėl toks asmuo mažiausiai tinka "parlamentaro" vaidmeniui pasikal-bėjimuose su tais partneriais. O kai laišku dar ir viešai skel-biami, tai vienintelė reakcija, kurią galima iš anksto numatyti, gali būti tik tokia, kokia buvo ir į laikraštiniuko Alg. Šalčiaus

laiškus: "Kas gi su tokiais kalbės!"...

Teisingai ir vaizdžiai, ypač antrajame laišku, išdėstoma, kodėl "sienų dainos" dėl grįžimo Lietuvon taip didžiai neturi pasisekimo. Bet tų "dainų" rašytojai juk tą žino gal net geriau už mus. Juk jie tiksliau žino, kodėl ir kur kviečia. Geriau žino, kaip ten buvo su Pietų Amerikos ir Kanados ekskursantais. Geriau žino, kaip yra su ta keliolika ar keliomis dešimtimis sugrįžusiųjų. Ir ypač gerai jie žino, kodėl jie vis dėlto ir toliau privalo tęsti tas "daines" ir dėtis įsitikinusiai, kad iš to kas nors išeis.

Kas ne kas, o antrajame laišku minimasis tėvo su dukra Berlyne susitikimo epizodas tena — kaip tik viršūniniuose komunistų sluoksniuose — yra geriausiai žinomas ir iškalbingiausiai liudija, kas iš tikrųjų skandalingai kompromituoja visą tą "grįžimo į tėvynę" akciją. Lyriškiausi laišku jiems daugiau nepasakys...

Ar laišku tokiais temomis ir tokiems adresatams iš viso rašytini? O kodėl gi ne, jei tik nueina! Bet tas užsiėmimas ne politiškai eksponuotiems asmenims. Antra — kam tuojau su tokiais užsimojimais tuojau skubama garsintis spaudoje? Tai panašu į meilės laišku skelbimą... Juk net ir palankiai nusiteikusi mergina pasipiktintų ir nutrauktų susirašinėjimą, pamačiusi, kad jos riteris visai neriteriškai siun-

NAUJASIS PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS

Plačiai išsibarstęs mūsų visuomeninis gyvenimas užsieniuose labai kenčia tarp ko kita ir dėl ryšių stokos: ne taip jau paprastai susigaudyti, kur kas esame ir kas ką darome.

Pasaulio Lietuvių žinyno leidimo pagrindinė idėja bene ir bus buvusi — padėti bent visuomeniniame gyvenime kiek gyvųjų dalyvaujančiams, arba ir atsitiktinai kuo nors iš to gyvenimo susidomėjusiems susigaudyti, kas kur yra. Toks žinynas, kuriame stengtasi suregistruoti užsieniuose esamos lietuvių organizacijos, jų veikėjai, kultūrininkai bei kiti visuomeninės reikšmės srityse ką nors daran-tieji, nurodant jų adresus, — yra labai svarbus ryšininkas ir, galima sakyti, svarbus visuomeninio veikimo įrankis. Todėl toks leidinys, net jeigu jis ir ne į visus klausimus pajėgia tiksliai atsakyti ar į kai kuriuos net visai neatsako, vistik yra reikalingas ir naudingas kiekvienam dar nelinekiam vėžiškai įsitraukti į nuosavą kiautą.

Tokios rūšies leidinių neišvengiama yda yra ta, kad jie palyginti greit sensta, nes jų objektas nuolat kinta ir dalis jų informacijų ima vis daugiau ir daugiau nebeatitikti faktų. Todėl toki leidiniai, kad būtų tikrai geri įrankiai, turėtų būti leidžiami bent kasmet, arba — dar geriau — turėtų būti sušęsti taip, kad būtų galima nuolat pakeisti jų paskirus lapus, arba užlipinti reikalingas pataisas. Bet tam reiktų nuolat veikiančios ir tuo teusiimančios leidyklos, turinčios galimybę akylai

sekti visus mūsų viešojo gyvenimo pasikeitimus, juos registruoti ir atitinkamas pataisas nuolat siuntinėti tokio žinyno nuolatiniams prenumeratoriams. Kodėl gi, tai nėra neįmanoma, jeigu... na, jeigu būtų koki trys tūkstančiai nuolatinių emėjų, kurie sutiktų mokėti už pagrindinį egzempliorių, sakysim, \$10 ir paskui, už jo palaikymą "up to date" reguliariai mokėtų po pusdolerį kas mėnuo (\$6 — per metus). Jeigu... Tuo tarpu taip nėra.

Lietuvių Prekybos Rūmai New Yorko — šiuo atveju įsikūniję Aniceto Simučio asmenyje — emėsi iniciatyvos suteikti šį mūsų visuomeniniame gyvenime gana svarbų įrankį, galima sakyti, pionierišku būdu: rizikavo išleisti ir pažiūrėti, kas iš to išeis. Nors pirmasis žinynas toli gražu ne pilnai patenkino jo naujotojus, bet, atrodo, nedaug kam tarė jį esant visai nereikalingam ar netikusį. Priešingai, kai po penkto metų, pirmajai laidai jau gerokai senstėjus, pasirodė žinia apie antrąją laidą, susidomėjimas buvo jau žymiai didesnis, negu pirmosios laidos atveju.

Štai ta antroji laida, pagaliau, jau ir yra. Ji, kaip ir dera, visa galva pralenkia pirmąją. Kietas viršelės, geresnis popieris, gausesnis turinys ir patobulinta sistema. Svarbiausias dalykas, kad jame yra didelis skyrius informacijos apie Lietuvą ir lietuvių užlipinti reikalingas pataisas. Bet tam reiktų nuolat veikiančios ir tuo teusiimančios leidyklos, turinčios galimybę akylai

Sensenbrenner turi būti Ohio gubernatorius

LIAUDIES ŽMOGUS, JO KAIP COLUMBUS BURMISTRO, DARBAI RODO, JOG JIS KOVOJA DĖL VISŲ ŽMONIŲ

Atviras ir drąsus, burmistras Sensenbrenner tiki į pagrindinius Demokrato partijos principus. Keletas viešų pareiškimų rodo jo nusistatymą:

"Aš nekenčiu lūšnynų, kur žmogus dvasia žūsta. Jie (lūšnynai) turi būti pašalinti iš mūsų miestų..." "Aš tikiu, kad žmogus, kuris kasa griovius, yra lygiai svarbus mums, kaip ir Jungtinių Valstybių Prezidentas..."

Burmistras Sensenbrenner, demokratų kandidatas į gubernatorių, nebijo užimti pozityvių pozicijų, liečiančių dirbančius vyrus ir moteris. Jis yra

- UŽ NEDARBO PAŠALPŲ PADIDINIMĄ
- UŽ PAGERINTAS SENATIVES PENSJIAS
- UŽ ĮTRAUKIMĄ DAUGIAU PRAMONĖS Į OHIO
- UŽ GERESNIUS KELIUS VISOSE VALST. BENDRUOMENĖSE
- PRIEŠ TAIP VADINAMĄ "TEISES DIRBTI" ĮSTATYMĄ

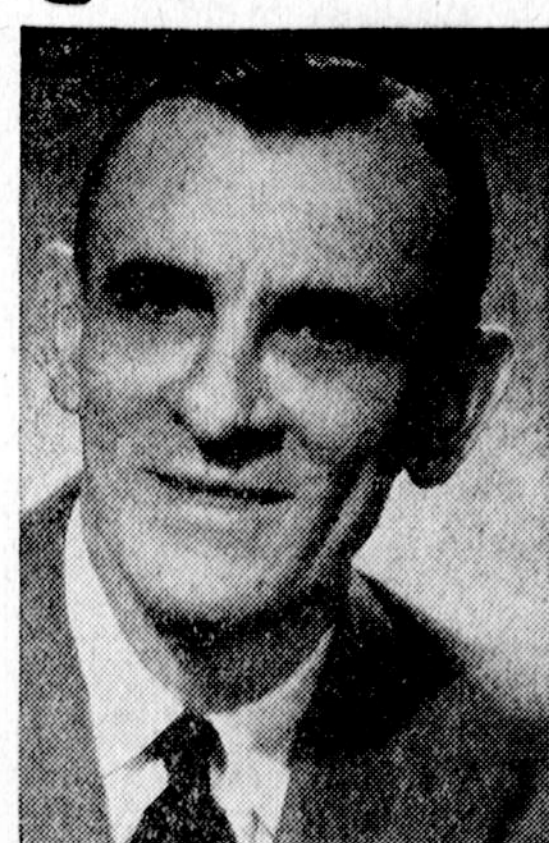
LAIMĖK SU SENSENBRENNER, BALSUODAMAS UŽ JJ GEGUŽĖS 6 D. PIRMINIUOSE BALSAVIMUOSE • REIKALAUK DEMOKRATŲ SĄRASO •

X

M. E. SENSENBRENNER

Sensenbrenner for Governor Committee

Arvin J. Alexander, Secretary-Treasurer

tinėja į laikraščius jai rašomų laišku nuorašus!

Visai privačiomis, intymiomis diskusijomis gal kartais ir būtų galima įdomių dalykų prieiti, bet kai su tokiais diskusijomis tuojau išeinama į spaudą, tai atrodo, lyg būtų nieko kito prieiti nei nesiekama, kaip tik pasigarsinimo tarp užsieniūse esančių lietuvių su "nauja veikla" bei jos riteris visai neriteriškai siun-

labai pasigendame. Nenuostabu, kad, kiek girdėti, jau kelios dešimtys Amerikos bibliotekų (universitetinių bei viešųjų ar specialių) yra iš anksto užsisakiusios šią knygą. Tad būtų natūralu, jei organizuotoji mūsų visuomenė suskastytų pasirūpinti, kad ir daug daugiau bibliotekų bei kitų institucijų, kurios kada ne kada pasidomi, kas gi ta Lietuva ir kas tie lietuviai, įsigytų ar gautų bent šią knygą. Sakau, bent šią, kadangi tai nėra viskas, ką reiktų pasakyti, bet vis dėlto tai jau yra šis tas.

Salia minėtų 112 puslapių informacijos grynai anglų kalba, dar yra skyrius lietuviškai ir angliškai — 34 puslapiai. Tai informacija apie vadinamąsias "centrines" mūsų organizacijas, kur apibūdintos organizacijos, jų pobūdis, siekimai ir paduodamos vadovaujančių asmenų pavardės bei adresai. Iš šio skyriaus lietuvis ir nelietuvis gali patirti, kokių mes turime organizacijų ir kaip jas rasti bei su jomis susisiekti reikalui atsiradus.

Pagaliam, lietuviškų laikraščių, lietuvių rašytojų, dailininkų, muzikų, laikraštinių, mokslininkų, gydytojų, inžinierių, kunigų sąrašai ir pašaliečiai yra nemažas liudininkas, kad lietuvių bendruomenė užsieniuose vis dėlto yra verta dėmesio.

Didžiausias skyrius — vien lietuviškai, apie lietuvių paskiruose miestuose bei miesteliuose įvairiose pasaulio šalyse, — nors ir atnaujintas, bet mažiausiai skiriasi savo pobūdžiu nuo pirmosios laidos. Kai kuriose vietose sąrašai labai žymiai papildinę, kitur likę labai kuklūs, vienu gal dėl to, kad ten iš viso mažai tėra lietuvių, kitur gal tik dėl to, kad neatširodą paslankių bendradarbių, kurie redaktoriui ir leidėjui apie savo vietinę lietuvių bendruomenę būtų surinkę žinias (Redaktoriui negi gal visą pasaulį apvažinėti ir vie-

nas sudaryti "visuotinį užsieniuose gyvenančių lietuvių surašymą").

Visa tai yra dalykai, dėl kurių šią knygą ne tik aktyviesiems visuomenininkams reikia turėti, bet ir pasyvesniems, bet dar ne galutinai "suindividualėjusiems", naudinga įsigyti.

Apie paskiras gerąsias šios knygos puses ir apie trūkumus gal teks kita proga pakalbėti. Šiuo atveju paminėti tik pirmutinį trūkumą: PLZ neįdėjo... pats savo adresu, nei nurodė indekse, ar yra kur viduriniuose puslapiuose tas adresas ar kitos informacijos apie jį. Išsigelbstime tik radę indekse redaktoriaus Simučio pavardę ir viename iš nurodytų puslapių radę A. Simučio privatų adresą. Tik New Yorko skyriuje dar esama kukliai įsiglaudusio ir titulinio leidėjo — Lietuvių Prekybos Rūmų — adresas: 41 W. 82 St., New York City, kuriame atpažįstame ir Lietuvos Generalinio Konsulato adresą, o nuo čia paklydusi akis kitame puslapyje vis a vis pastebi, kad Obolėnas ir Rastenis... užėmė LŽS New Yorko skyriaus pirmininko bei sekretoriaus pareigas, nors 143 puslapyje visai teisingai nurodyta, kad jie esą LŽS centro valdybos pirm. ir sekretoriai... Tai ženkla, kad redaktoriui, matyt, nepavyko New Yorko surasti LŽS skyriaus valdybos, nors ji tikrai yra, bet dabar gal graudenais, laiku žinynei nepasiskardenu-si...

Pamiršo ar nenorėjo žinynas ir savo kainos pažymėti, o ji, gegis, dabar jau kiek aukštesnė, negu tiems, kurie iš anksto užsisakė... Teks ją sužinoti iš skelbimų ar sąskaitos. Tas dar nemenkina šios knygos reikalingumo.

—Vr.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, Anicetas Simutis, Lietuvių Prekybos Rūmai New Yorko, Tėvų Pranciškono spaustuvė Brooklyne, 464 puslapiai.

JAUNIMO DIENOS VOKIETIJOJE

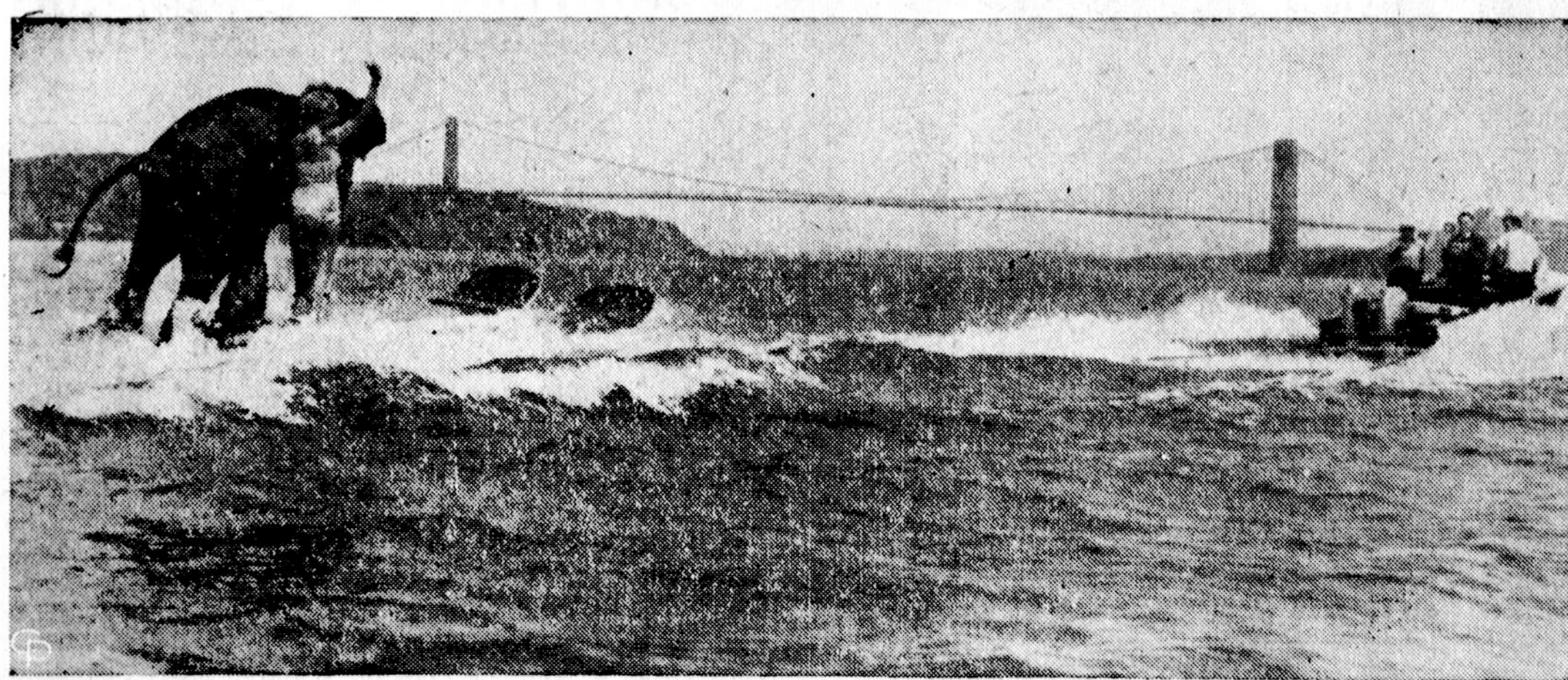
(Atkelta iš 1 psl.)

darlingai. Tarp paskaitų ir paties jaunimo pasirodymų vyravo apgalvota lygsvara. Tik baigiamosiose diskusijose dar buvo iškelta mintis, jog per sekantį suvažiavimą eksperimentiniais suometimais reiktų dar daugiau iniciatyvos perduoti pačiam jaunimui. Jei šį kartą jaunimas sudarė posėdžių prezidiumus ir vadovavo diskusijoms, ateityje būtų galima jaunimui atiduoti net dalį referatų, sudarant trijų keturių asmenų forumus, specialius diskusijų ratelius ir t.t.

Į stovyklos uždarymo iškilmes atsilankė visi Krašto Valdybos nariai, kuriems dėkingumo ženklai stovyklos vedėjas įteikė gimnazijos mergaičių nuostaus juostas. Tautiniu kaklaraiščiu buvo apdovanotas ir pats mokykl. Skėrys. Galų gale, gimnazijai dėkingi stovyklautojai už savo tarpe surinko 133 DM, už kurias gimnazijai bus įgysta sieninis lai-

krodis. Atėjus atsisveikinimo valandai, visi skirstėsi nenoriai. Su liūdesiu buvo išlydėta Anglijos delegacija, spėjusi per stovyklos metą įsigyti visų simpatijas. Ilgai ir nuosirdžiai skambėjo atsisveikinimo daina.

Šios stovyklos metu dar kaip išryškėjo, kokia nepaprasta yra Vasario 16 gimnazijos reikšmė lietuvių išlaikymo darbe. Nebesant Vokietijoje didesnių stovyklų, dėl savo pastovumo gimnazija yra, galima sakyti, centrinė vieta platesnio masto jaunimo susibūrimams. Tik per jaunimo patraukimą sąmoningon lietuvių suvažiavimais, stovyklomis ir sąskrydžiais galima teigiamai išspręsti kritinio persilaužimo pavojų, kuriam yra išstatytas svetimoje aplinkoje atsidūręs kiekvienas jaunas žmogus. Tad daugiau suvažiavimų, ir tegu jie ir toliau vyksta Vasario 16 gimnazijos lietuviškoje aplinkoje!

Cirko užmačios priverčia ir dramblį važiuoti vandens pašliužomis.